Gyvenimas

ISSN 1648-0392

Laikraštis Prienų rajono ir Birštono krašto žmonėms

Nacionalinės rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacijos narys

Nr. 80 (10333) * 2020 m. spalio 24 d., šeštadienis

Kaina – 0,45 Eur

Laba diena

Šiandien – mėnulio priešpilnis. Saulė teka 8 val. 3 min., leidžiasi 18 val. 3 min. Dienos ilgumas 10 val.

Vardadieniai: šiandien – Daubara, Daubaras, Dauga, Daugaila, Daugailas, Daugė, Gilbertas, rytoj – Darija, Darijus, Inga, Ingeborga, Ingė, Krizantas, Krizas, Švitrė, Švitrigaila, Švitrys, pirmadienį – Liauda, Liaudginas, Liaudginta, Liaudys, Mingina, Minginas, Minginta, Mingintas, Mingintė, antradienį – Ramojus.

Spalio 24 – Jungtinių Tautų Organizacijos diena. Pasaulinė informacinių technologijų plėtros diena. Tarptautinė klimato kaitos diena. Spalio 25 – Konstitucijos diena. Spalio 27 – Lietuvos saugumo darbuotojų diena. Kriminalinės policijos diena. Vytauto Didžiojo mirties diena. Žvalgų diena.

Spalio 25 d. atšaukiamas vasaros laikas. Naktį iš šeštadienio į sekmadienį 4 val. laikrodžio rodyklę reikės atsukti viena valanda atgal.

Pėsčiomis Lietuvą apkeliavę Antanas ir Einira Aleknos: „Labiausiai įsiminė kontrastas tarp miesto ir kaimo“ 2-8 p.

Biblioterapijos konferencijoje: nuo knygos iki mobilios programėlės 3-5 p.

Pasinaudojo galimybe kurti naujas darbo vietas 4 p.

Kai išgyveni tai pats, – į ligą žiūri kitomis akimis 6 p.

Nuomonė

Rytas STASELIS

Arkliško humoro kaina

Arūnas Valinskas – televizijos žvaigždė ir šou verslo ryklys – regis, gerokai prisidirbo. Jis vienoje televizijos laidų pareiškė, kad tokie veikėjai, kaip Lietuvos lenkų rinkimų akcijos/Krikščioniškų šeimų sąjungos lyderis, Europos Parlamento narys Valdemaras Tomaševskis yra kolorado vabalas bei antivalstybininkas, ir tokius kaip jis Lietuvoje reikia sušaudyti bent po vieną per metus. Įsižeidė ne tik p. Tomaševskis. Lenkijos Seimo vicepirmininkas ta proga kreipėsi į Lietuvos Seimo pirmininką, atkreipdamas dėmesį į galimą neapykantos kurstymą. O mūsų prokuratūra ėmėsi atitinkamo tyrimo.

Ponas Valinskas susirūpinusius dėl šio pasakymo akivaizdžiai geidautų siųsti po velnių ir siūlo atkreipti dėmesį, kad šaudyti tokius kaip Tomaševskis kvietė su atitinkama šypsena veide. Bukieji esą turėtų suprasti – tai buvęs *bajeris*. Tokią paaiškinimo logiką gal ir galima būtų priimti, jei ne kelios nemalonios aplinkybės. Viena vertus, XX a. Lietuvoje šaudymai po vieną, grupėmis ir net ištisomis tautinėmis bendruomenėmis ligi šiol turi ne tik perkeltinių, o gana tiesioginių asociacijų. Kita – nors p. Valinskas šia proga patogiai apsimeta humoristu, deja, pamiršta, kad jo atvaizdėlis yra pakabintas Seimo rūmų III aukšte, šalia kitų Seimo lyderių, kurių dauguma buvo garbingi žmonės. Todėl šis faktas tariamai humoristinėms p. Valinsko intermedijoms suteikia specifinių potekščių beigi spalvų. Taip pat paaiškina, kodėl į jas ima reaguoti aukšti kaimyninių šalių pareigūnai.

Įdomi metamorfozė. 2008–aisiais, kada iš šou verslo žmogaus reikėjo pavirsti Seimo pirmininku, p. Valinskas veikiausiai norėjo, kad diduma šalies žmonių pamirštų jo pramoginę praeitį. Dabar būtų nieko prieš, jeigu niekas jam neprimintų praeities Seimo pirmininko kėdėje, kurioje kadaise sėdėjo tokie sunkiasvoriai, kaip Vytautas Landsbergis arba Česlovas Juršėnas.

Klausimas – kurį iš dviejų savo karjeros etapų p. Valinskas laiko didesniu nesusipratimu – yra antraeilis.

Prokurorams dabar teks atsakyti, ar Baudžiamojo Kodekso norma, kurioje sakoma, kad „tas, kas viešai kurstė smurtauti, fiziškai susidoroti su žmonių grupe ar jai priklausančiu asmeniu dėl amžiaus, lyties, seksualinės orientacijos, neįgalumo, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų arba finansavo ar kitaip materialiai rėmė tokią veiklą, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų“, šiuo atveju buvo pažeista.

Tačiau buvęs Seimo pirmininkas gali patirti ir kitokių eibių. Prieš kelerius metus buvusi jo politinė bendražygė „Tautos prisikėlimo“ partijoje 2008–2012 m. Asta Baukutė vienoje TV laidoje nusprendė pademonstruoti bendrinius ūsiukus ir numesti nacišką „zygą“ (irgi, beje, sakė juokavusi ir nesupratusi poelgį smerkiančios reakcijos). Spėju, kad po to p. Baukutei TV kanalų durys šiek tiek prisivėrė. Ne ligi galo, tačiau reikšmingai, sprendžiant iš to, kad jos tikrų bei išgalvotų personažų televizijos ekrane radikaliai sumažėjo.

Gal ir į naudą. Visiems, kuriems patinka viešas arkliškas humoras. Tokios tai brangiai kainuojančios pamokėlės gana ramios rinkimų kampanijos metu.

Apie (ne)mylimus miesto medžius ir namų ieškantį genį

Per vieną savaitę užrašai pasipildė dviem temomis, kurias būtų galima apibūdinti taip: miesto gyventojų komplikuoti santykiai su gamtine aplinka. Prienų miesto Statybininkų gatvės 5 namo gyventojai jau ne vienerius metus susipriešinę dėl kieme augančių medžių. Apie tai, kokį namo gyventojų pasipiktinimą sukėlė komunalininkų drastiškai apgenėtas medis, „Gyvenimas“ rašė dar 2017 m. pradžioje. Tuo tarpu kitoje mikrorajono pusėje esančio Statybininkų 19 namo gyventojai paskelbė „karą“ aktyviam geniui, kuris, kalendamas izoliacinius apšildyto pastato sluoksnius, daro landas ir ardo renovuoto pastato sieną. Abi šias situacijas sieja ne tik vieta (Stadiono mikrorajonas), bet ir ekologinė potekstė.

Pilietiški gyventojai sustabdė pjūklus

Statybininkų g. 5 namo gyventojai ne juokais pykstasi dėl medžių. Vieniems jie kreivi, negražūs, užtamsina langus, meta lapus, gadina pamatus, kiti gi priešingai – myli ir akylai saugo pačių rankomis prieš kelis dešimtmečius pasodintus maumedžius, kaštonus, beržus…

Prienų miesto seniūnė **Janina Armonienė** patvirtina, kad per pastaruosius metus seniūnijos ir savivaldybės atstovai ne kartą vyko apžiūrėti minėtų medžių. Buvo gautas šio namo gyventojų prašymas apgenėti ar iškirsti netinkamus medžius, o jam pavymui pasipylė skundai dėl išpjautų bei iškirtimui pažymėtų medžių.

Seniūnė remiasi ne emocijomis, o dokumentais. Jos teigimu, sudaryta Prienų rajono savivaldybės administracijos komisija, dalyvaujant seniūnijos ir savivaldybės skyrių specialistams, apžiūrėjo medžius vietoje, įvertino jų būklę, atstumus nuo namo ir išdavė leidimą juos iškirsti. Du medžiai – kaštonas ir maumedis – buvo nupjauti, kiti pažymėti.

O į redakciją atėjusi 5-ojo namo gyventoja **Ilona** (pavardė redakcijai žinoma, – **aut.** pastaba) šią situaciją nupasakojo taip. Anot jos, maždaug prieš du mėnesius visiškai be tikslo buvo iškirsti du visiškai sveiki medžiai – jie „atstovėjo“ renovaciją ir, nors nekliudė statybininkams, vėliau buvo išpjauti… Tuomet medžių gailėjo ne tik to paties, bet ir kaimyninių namų gyventojai. Pilietiškai nusiteikusi moteris prašė padėti apginti dar keturis – penkis raudonai pažymėtus ir pasmerktus medžius.

(Nukelta į 7 p.)

Nuo lapkričio 1 d. galima įsigyti mėnesinius važiavimo bilietus vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutais

Nuo lapkričio 1 d. Prienų autobusų stoties bilietų pardavimo kasoje galima įsigyti mėnesinius bilietus važiavimo Prienų rajono vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutais. Numatyta galimybė įsigyti 2 rūšių bilietus su 50 proc. dydžio nuolaida: terminuotus vieno mėnesio bilietus, galiojančius visomis mėnesio dienomis; terminuotus vieno mėnesio bilietus, galiojančius tik darbo dienomis.

Trims maršrutams – Nr. 6 Prienai – Užgirėlis per Jiezną, Kašonis, Žideikonis; Nr. 9 Prienai – Balbieriškis per Paprūdžius; Nr. 12 Prienai – Veiveriai per Klebiškį, Lizdeikius – nebus galimybės įsigyti terminuotų bilietų, kadangi šiais maršrutais autobusai važiuoja ne visomis savaitės dienomis.

Gerinamos darbo sąlygos socialiniams darbuotojams

Prienų r. savivaldybės socialinių paslaugų centras – sparčiai auganti ir paslaugas plečianti įstaiga. Atėjo laikas, kai vienose patalpose jau netelpa visi darbuotojai ir centro lankytojai, dalis jų laikinai yra įsikėlę į kitas Savivaldybei priklausančias patalpas.

Ieškodama galimybių išspręsti šią problemą Savivaldybė nutarė pritaikyti dalį buvusio lopšelio-darželio „Saulutė“ pastato patalpų. Šiuo metu jau yra nupirkti rangos darbai ir artimiausiu metu bus suremontuota apie 130 kv. m patalpų, į kurias įsikels Socialinių paslaugų centro Paramos šeimai skyrius (socialiniai darbuotojai ir atvejo vadybininkai). Planuojama įrengti 12 darbo vietų, taip pat bendrą pasitarimų salę, sanitarinius mazgus, patalpą virtuvėlei.

Savivaldybei nusprendus neparduoti buvusio lopšelio-darželio pastato ir ateityje ieškoti galimybių jį atnaujinti, patalpos buvo išnuomotos arba suteiktos panaudos teise įvairioms organizacijoms. Čia jau veikia studija „Ramunėlė“, maitinimo paslaugas teikianti įmonė „Maisto stotelė“, socialinės dirbtuvės, kur veikla užsiima proto ir psichikos negalią turintys žmonės, taip pat erdvesnėmis patalpomis džiaugiasi jaukiai įsikūrusi rajono Aklųjų ir silpnaregių organizacija.

Prienų r. savivaldybės informacijos

Prienų rajono savivaldybės informacija

Būsto pritaikymas yra viena iš pagalbos priemonių neįgaliesiems

Namų aplinka, gyvenimo sąlygos yra vienas iš žmogaus gyvenimo kokybės rodiklių. Ypač neįgaliajam, kuris dėl judėjimo sunkumų ir ribotų galimybių negali tinkamai pasirūpinti savimi. Nemokamas būsto pritaikymas yra viena iš pagalbų, kurios sulaukia besikreipiantieji į Savivaldybę.

Anot Prienų r. savivaldybės mero **A. Vaicekausko**, neturėjimas galimybės savarankiškai gyventi ir pasirūpinti savo fiziniais poreikiais visiškai įkalina neįgaliuosius namuose: „Sveikas žmogus gali laisvai judėti, bendrauti su aplinkiniais, o negalios paliestas žmogus dažnai be aplinkinių pagalbos negali pasirūpinti savimi. Arba neturi tam sąlygų.“ Meras pasidžiaugė, kad, pasinaudojant valstybės ir savivaldybės parama, kiekvienais metais stengiamasi pagerinti sąlygas apie dešimčiai neįgaliųjų.

2020 m. Prienų r. savivaldybei būstams pritaikyti valstybė skyrė beveik 35 700 eurų, dar 40 proc. iš savo biudžeto prisidėjo Savivaldybė. Atsižvelgiant į neįgaliųjų poreikius, dažniausiai yra pritaikomi sanitariniai mazgai, vonių vietoje įrengiami dušai, platinamos durų angos. Šiuo metu pritaikytas būstas neįgaliajam, gyvenančiam Jiezno seniūnijos Kiškeliškių kaime, dar du baigiami – Šilavoto seniūnijos Klebiškio kaime, Išlaužo seniūnijos Šiauliškių kaime. Iki šių metų pabaigos savivaldybėje bus pritaikyti 8 būstai suaugusiems neįgaliesiems ir vienas vaikui su sunkia negalia. Prienų mieste bus pritaikyti 3 būstai, likusieji – seniūnijose.

Savivaldybės administracijos direktorė **Jūratė Zailskienė** pasidžiaugė, kad ir atokesniuose rajono kampeliuose gyvenantys žmonės su negalia yra nepamirštami. „Be abejo, gal ne visus sužiūrime, ne visi drįsta kreiptis. Raginčiau ir kaimynus, žinančius apie tokių žmonių sunkias gyvenimo sąlygas, taip pat socialinius darbuotojus padrąsinti ir paskatinti neįgaliuosius kreiptis dėl būsto pritaikymo į Savivaldybę“, – kvietė administracijos vadovė.

Norint pritaikyti būstą, reikia kreiptis į Savivaldybės administraciją, kurios sudaryta komisija nustato būsto pritaikymo poreikį. Valstybės biudžeto lėšų paskirstymą savivaldybėms koordinuoja Neįgaliųjų reikalų departamentas.

Prienų r. savivaldybės informacija

SKELBIMAS

Prienų rajono savivaldybės administracija kviečia Prienų rajono savivaldybėje registruotas įmones, įstaigas ir organizacijas, nepriklausomai nuo jų nuosavybės formos ir pavaldumo, dalyvauti 2021 m. užimtumo didinimo programoje.

Programoje dalyvaujantiems asmenims siūlomų darbų sąrašas:

1. kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir Savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas;
2. sporto ir turizmo objektų tvarkymo pagalbiniai darbai;
3. vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros pagalbiniai darbai;
4. visuomeninės ir socialinės paskirties, švietimo objektų pagalbiniai tvarkymo darbai;
5. bešeimininkių pastatų tvarkymo darbai;
6. susidariusių sąvartynų, užterštų, neprižiūrimų teritorijų valymo darbai;
7. šiukšlių rinkimas, šlavimas, šienavimas, sniego valymas, želdynų priežiūra;
8. upių, ežerų ir kitų vandens telkinių pakrančių bei paplūdimių valymas ir priežiūra;
9. istorijos ir kultūros paveldo, muziejų, kapinių ir kitų saugomų bei turinčių išliekamąją vertę objektų priežiūra;
10. valstybinio miško aplinkos tvarkymas, miško sodinimas ir priežiūra;
11. socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimo laikino pobūdžio darbai (malkų ruoša neįgalumą turintiems vienišiems žmonėms);
12. smulkaus remonto pagalbiniai darbai.

Įstaigos, norinčios dalyvauti Prienų rajono savivaldybės 2021 m. užimtumo didinimo programoje, paraiškas iki 2020 m. lapkričio 27 dienos pateikia Socialinės paramos ir sveikatos skyriui (133 kab.) adresu: Laisvės a. 12, Prienai. Asmuo kontaktams Gitana Sabaliauskienė, tel. (8 319) 61 131, el. p. *gitana.sabaliauskiene@prienai.lt*

Paraiškoje turi būti nurodyta užimtumo didinimo programos pavadinimas, darbų pradžia ir pabaiga, darbų trukmė (darbo dienos), darbo vietų skaičius.

Prienų rajono savivaldybėje gali būti skelbiamas aukščiausio lygio COVID-19 pavojus

Trečiadienį Vyriausybė nusprendė skelbti karantiną dvylikoje šalies savivaldybių, pagal koronaviruso rodiklius patekusių į raudonąją zoną, su juo susiję griežti apribojimai įsigalios nuo kitos savaitės pirmadienio, spalio 26 d., ir tęsis dvi savaites – iki lapkričio 6 d. Į aukščiausio pavojaus zoną įtraukta kaimyninė Marijampolės savivaldybė.

Prienų rajono savivaldybė trečiadienį su 14 atvejų buvo priskirta į žaliąją, žemo koronaviruso pavojaus zoną, kurioje žmonių judėjimui netaikomi papildomi apribojimai. Tačiau spalio 22 d. situacija pasikeitė kardinaliai.

Ketvirtadienio rytą oficialiai pranešta dar apie 4 naujus atvejus, bendras sergančiųjų skaičius buvo 18. Tačiau po vidurdienio Nacionalinio visuomenės sveikatos centro direktorius **Almiras Skiauteris** informavo, jog padėtis labai rimta, kiekvieną valandą gaunama ir tikslinama informacija apie vis naujus atvejus švietimo, gydymo įstaigose, šeimose, kur žmonės užsikrėtė po kontaktų su sergančiaisiais. 13 val. jam buvo žinomi jau 25 užsikrėtimo atvejai. Suvaldyti tokį kiekį duomenų, nustatyti susirgusių kontaktus su turimu darbuotojų skaičiumi tapo nebeįmanoma, todėl direktorius paprašė kolegų iš Kauno pagalbos. A.Skiauteris prognozuoja, kad Prienų rajone artimiausiomis dienomis bus paskelbtas aukščiausio lygio (raudonoji zona) koronaviruso pavojus, todėl teks užsidaryti dviejų savaičių karantine su griežtais visuomeninio gyvenimo apribojimais.

Prienų rajono savivaldybės gydytojas **Virginijus Slauta** teigia, kad atsekti sergančiųjų kontaktus darosi vis sunkiau, nes ir patys žmonės nesuinteresuoti jų atskleisti. Pasak jo, daug kas priklauso nuo pačių asmenų sąmoningumo: slėpdami savo kontaktus, eidami į darbą sergantys žmonės platina infekciją, prie to prisideda ir visuomenėje vyraujantis skepticizmas apsaugos priemonių atžvilgiu.

Paveiktų savivaldybių sąrašas bus skelbiamas kiekvieną penktadienį, o įsigaliotų pirmadienį.

Jausti, suprasti, gyventi...

Pėsčiomis Lietuvą apkeliavę Antanas ir Einira Aleknos: „Labiausiai įsiminė kontrastas tarp miesto ir kaimo“

481,51 kilometro arba 719 698 žingsniai – tiek per 15 dienų Camino Lituano keliu nuėjo gyvenimą mylintys ir, kaip patys teigia, su vėjeliu gyvenantys, entuziastingi ėjikai iš Jiezno Antanas ir Einira Aleknos. Pėsčiomis skersai Lietuvą – nuo Žagarės iki Lazdijų – apkeliavę Aleknos sako: „Žmonės dažnai mūsų klausia: „Tai koks gi yra tas piligriminis kelias“? Mes ir atsakome: „Kaip ir gyvenimas – visoks: lygus, kalnuotas, duobėtas, vėjuotas, saulėtas ir lietingas...“ Nors kelionę po Lietuvos miestus ir atokiausius kaimelius Einira ir Antanas baigė prieš mėnesį, o Camino Lituano kelyje jau spėjo ir pėdos ataušti, patirti įspūdžiai – neužmirštami ir neįkainojami. Jais Aleknos dalijasi ir su „Gyvenimo“ skaitytojais.

Aleknų žygis Camino Lituano keliu prasidėjo Žagarėje.

– Antanai, Einira, papasakokite, kaip kilo mintis žygiuoti Camino Lituano keliu.

Einira: Žygiuojam jau daug metų, tik pavienėmis distancijomis, po 30–40 kilometrų, todėl šįkart nusprendėme imtis ko nors didesnio ir labiau apčiuopiamo. Be to, norėjome išbandyti save: ar galime įveikti tiek daug, nes 500 kilometrų atrodo išties didelis iššūkis, bet tik atrodo... Tiesa, į tokią avantiūrą viena tikrai nesivelčiau, nes tiesiog taip stipriai nepasitikiu savimi, tad sulaukėme Antano atostogų ir kartu leidomės Camino Lituano keliu.

Antanas: Žmona jau išvardino kodėl, o mano atsakymas labai paprastas – viena nėjo, tai aš palaikiau jai kompaniją (šypsosi, – **aut.** p.).

– Nueiti 500 kilometrų pėsčiomis ryžtųsi tikrai ne kiekvienas: ar šiai kelionei reikėjo kokio nors specialaus pasiruošimo?

Einira: Tokioje kelionėje, be abejo, kojos privalo būti pripratusios prie ėjimo. Kadangi ir anksčiau dažnai žygiuodavome, fiziškai jautėmės tam pasiruošę. Taigi nebuvo taip, kad vieną dieną atsistojome nuo sofos ir pradėjome eiti, tačiau kaip nors specialiai tam tikrai nesiruošėme.

Antanas: Dėl fizinio pasirengimo kelionė buvo tikrai lengvesnė, nes maršrutą įveikėme per 15 dienų. Pastebėję, jog per dieną nueiname daugiau, nei planavome, paskutines tris atkarpas pradėjome lėtinti žingsnį. Tuomet nusprendėme daugiau laiko skirti poilsiui ir pasižvalgymui po apylinkes.

Be to, pasiryžus išmėginti savo jėgas Camino Lituano kelyje, ieškojome, kas norėtų ir galėtų mus paremti žygio metu, todėl labai džiaugiamės, jog mums pavyko užmegzti draugystę net su keliomis Lietuvos įmonėmis.

– Seniau pagrindinis piligrimų tikslas būdavo aplankyti tam tikrą šventą vietą. Šiais laikais į tokio pobūdžio keliones žmonės leidžiasi, vedini įvairių priežasčių: koks buvo jūsų tikslas?

Antanas: Visų pirma, norėjome išbandyti, tiksliau, pasitikrinti savo jėgas ir galimybes. Na, o antra – tai buvo tiesiog smagus nuotykis, leidęs pabėgti nuo kasdienės rutinos.

Einira: Asmeniškai aš tikėjausi, jog kelionės metu atrasiu savyje ką nors, ko galbūt pati nepastebiu, bet ar šis tikslas buvo pasiektas – dar nežinau. Turi praeiti daugiau laiko, susigulėti mintys, manau, tada ir pasirodys tikrieji atradimai ir praradimai.

Dvi savaites entuziastingi ėjikai keliavo įvairiais takais: keliu, miškais, pamiškėm, laukais, teko „paklampoti“ ir purvynais...

– Taigi, kur prasidėjo jūsų kelionė ir su kokiais iššūkiais pasitiko pirmoji diena?

Einira: Kelionė prasidėjo Žagarėje 7 valandą ryto. Pati pradžia išties buvo lengva, buvome apimti euforijos ir vedini entuziazmo. Pamenu: einame, vienas kitą kumščiuojame, sakom: „Pagaliau“. Bet... Nuėjus vos 10 kilometrų, pradėjo pliaupt toks žvarbus lietus... Todėl pirmą dieną, kaip sakoma, nosis nusilenkė žemai. Iš didelės euforijos ir didelio entuziazmo liko didelis nusivylimas. Tuomet išties buvo liūdnoka: nebuvo nei kur atsisėsti, nei pailsėti, net ant žemės negalėjome prisėsti, nes viskas buvo šlapia... Tądien pirma ir vienintelė autobusų stotelė, kuri suteikė mums bent šiokį tokį trumpą prieglobstį (nes buvo su stogeliu), pasitaikė nuėjus daugiau nei 25 kilometrus.

Antanas: Kelionės pradžioje oras buvo labai nedėkingas. 27 kilometrus ėjome per lietų, prieš vėją ir be jokio sustojimo. Tuomet galvojome: „Kodėl mums ir dar pirmą dieną šitaip...“ Kasdien vis tikrindavome orų prognozę, o ten visą savaitę rodė lietų ir tuos mėlynus lašelius. Dar prieš išeinant į žygį, ketinome miegoti palapinėje, bet oras gerokai pakoregavo mūsų planus.

– Ar teko patirti daugiau nesklandumų?

Antanas: Lijo ir antrą dieną, ir trečią... Antrą kelionės dieną pradėjome su pakilia nuotaika. Iš Joniškio išėjome su saule ir šypsena. Nuėjus apie 5 kilometrus girdžiu „trukt“ – trūko kuprinės petneša... Taigi likusias dienas kuprinę nešiau pasilaikydamas, kad visai nenuplyštų.

Dvi savaites ėjome įvairiais takais: ir keliu, ir miškais bei pamiškėm, ir laukais, ėjome ir naktį. Kadangi daug lijo, sunki technika „išmalė“ kelią, vietomis tiesiog nebuvo įmanoma praeiti, o ketvirtą dieną Einira nikstelėjo koją ir atsinaujino jos čiurnos problema. Čia buvo didžiausias visos kelionės sunkumas. Man netgi buvo kilusi mintis viską „mesti“ ir grįžti namo, bet žmona kategoriškai nesutiko ir tęsė kelionę, avėdama „čemukus“ (čemukai – megztos kojinės, pakietintu padu, – **aut.** p.) bei kroksus ir vis tiek nestokodama geros nuotaikos.

(Nukelta į 8 p.)

Birštono versmės

„Gyvenimas“ - laikraštis Jums ir apie Jus!

Miškų grupės

Žmonija daugelį tūkstančių metų naudojosi mišku – miškas žmones rengė, maitino, šildė ir netgi buvo religinių apeigų objektas. Kaip vertybių šaltinis, miškas Lietuvoje pradėtas sistemiškai skirstyti XVI am. pagal administracinio suskirstymo ribas ir nuosavybę. Šalia nuosavybės formų, miško suskirstymo į skirtingas kategorijas dėl aplinkosaugos ir rekreacijos poreikių tendencijos Lietuvoje pradėjo ryškėti tik XX am. viduryje.

Skirtingos šalys mišką skirsto į grupes įvairiai. Atskaitos tašku galima imti Jungtinių Tautų FAO klasifikaciją, pagal kurią išskiriamos 6 miškų grupės: produkciniai (ūkiniai), apsauginiai, konservaciniai (rezervaciniai), socialinių paslaugų, daugiatiksliai miškai bei miškai, kuriems nėra priskirta jokių funkcijų. Ūkiniai miškai pasaulinėje praktikoje yra vyraujanti forma,

(Nukelta į 4 p.)

Birštono krašto žinios

„Žalgirio“ vasaros žaidynėse – antroji vieta

Spalio 17–18 dienomis Vilniuje vyko Lietuvos sporto draugijos „Žalgiris“ vasaros sporto žaidynių krepšinio varžybos. Birštono vyrų komanda iškovojo antrą vietą rajonų grupėje.

Pirmąją varžybų dieną Birštono vyrai 58:46 nugalėjo Vilniaus rajono komandą, o antrose rungtynėse 72:54 įveikė Elektrėnų komandą.

Sekmadienį finale teko pripažinti Kauno rajono krepšininkų pranašumą 42:56. Niekaip nepavyko apsiginti nuo 207 cm ūgio varžovų centro puolėjo.

Birštono komandoje, vadovaujamoje Vido Kapačinsko, žaidė Mantas Seilius, Evaldas Zamblauskas, Evaldas Šerpenskas, Osvaldas Brazdžionis, Nedas Valečka, Artūras Kaminskas, Justinas Kavaliauskas, Gintautas Kavaliauskas, Marius Valečka.

• **Birštono viešojoje bibliotekoje jaunimo iniciatyvinė grupė „Paprikola“ surengė antrąjį užsiėmimą jaunimui.** Susitikimo tema – „Sveikuolių diena“, kurios metu vyko skonio ir kvapo pojūčių laboratorija, viktorina apie maistą, aktyvūs žaidimai lauke. Jaunuoliai buvo vaišinami rankų darbo sveikuoliškais skanėstais, rudens gėrybėmis, gauromečio arbata. Susitikimo metu buvo laikomasi visų LR sveikatos apsaugos ministerijos rekomendacijų.

• **Pirmąjį kartą Lietuvoje – „Metų senjoro rinkimai 2020“, kuriuose kviečiame dalyvauti visus Lietuvos senjorus!** Nugalėtojas ne tik puikuosis ant sausio mėnesio „60+“ žurnalo viršelio – jo lauks ir naudingos rėmėjų dovanos, o galimybė susirasti bendraminčių ir malonus dėmesys – garantuoti. Rinksime net 4 nugalėtojus – Metų veikliausią, Metų inovatyviausią, Metų sveikuolį ir Metų senjorą.

Daugiau informacijos apie rinkimus *https://www.60plius.lt/metu-senjoro-rinkimai-2020/*

Žurnalo redakcijos informacija

Informacija Birštono savivaldybės gyventojams

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į sudėtingą ir besikeičiančią epidemiologinę situaciją Lietuvoje ir į tarptautinių organizacijų rekomendacijas, pritarė savivaldybių skirstymui į tris zonas pagal epidemiologinius rodiklius – geltoną, žalią ir raudoną. Raudonoji zona – pavojingiausia zona. Joje esančioms savivaldybėms reikia ne tik laikytis specialistų rekomendacijų bei nurodymų, bet ir spręsti dėl lokalaus karantino paskelbimo.

Geltonoji zona reiškia, kad joje esančios savivaldybės, siekdamos suvaldyti tolimesnį koronaviruso plitimą, turi būti pasiruošusios bei atsakingai laikytis visuomenės sveikatos ekspertų rekomendacijų. Birštono savivaldybėje, kuri patenka į geltonąją zoną, sergamumas neviršija 50 atvejų 100 tūkst. gyventojų (Savivaldybėje savo gyvenamąją vietą deklaravęs 4501 gyventojas), teigiamų testų – mažiau kaip 4 proc.

Birštono savivaldybėje pandemijos laikotarpiu iš viso yra patvirtinti keturi COVID-19 ligos susirgimo atvejai. Du asmenys jau yra pasveikę, vienas – gydosi namuose, antrasis – Abromiškių reabilitacijos ligoninėje, Elektrėnų sav. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro duomenimis, epidemiologinė situacija Birštono savivaldybėje yra stabili, įstaigų darbuotojams sudarytos sąlygos išsitirti greitaisiais serologiniais testais VšĮ Birštono pirminės sveikatos priežiūros centre.

Žalioji zona reiškia, kad į ją patenkančiose savivaldybėse koronaviruso pavojaus lygis yra žemas, o šį kriterijų atitinkančioms savivaldybėms – nebūtina taikyti papildomų ribojimų. Savivaldybės vertinamos, atsižvelgiant į tris kriterijus: 14 dienų sergamumo rodiklį 100 tūkst. gyventojų, teigiamų tyrimų procentinę dalį tarp atliktų tyrimų per 7 dienas ir atvejų, nesusijusių su protrūkiais / židiniais procentinę dalį per 7 dienas.

Kviečiame Birštono savivaldybės gyventojus apriboti socialinius kontaktus, nesiburti į grupes, bendrauti tik šeimose, atidėti asmenines šventes, susilaikyti nuo nebūtinų kelionių, tinkamai dėvėti veido apsaugos priemones, plauti rankas, laikytis kosėjimo, čiaudėjimo etiketo ir socialinio atstumo. Saugokime vyresniojo amžiaus žmones bei sergančius sunkiomis ligomis, padėkime jiems įsigyti būtiniausių prekių, medikamentų.

Birštono savivaldybėje gyventojų priėmimas nuo spalio 26 d., pirmadienio, yra atšaukiamas. Dauguma Birštono savivaldybės administracijos darbuotojų savo veiklą vykdys nuotoliniu būdu.

Susitelkime, būkime atsakingi patys už save ir savo aplinką.

Birštono savivaldybės administracijos informacija

Biblioterapijos konferencijoje: nuo knygos iki mobilios programėlės

Spalio 16 d. Birštono viešosios bibliotekos iniciatyva Kurhauze surengta 5-oji respublikinė biblioterapijai skirta konferencija „Biblioterapija. Knyga gali prakalbinti ir gydyti“, kuri, kaip ir buvo tikėtasi, sudomino įvairių sričių atstovus: bibliotekininkus, psichologus, psichoterapeutus, socialinius darbuotojus, pedagogus. Dalyvių skaičius buvo ribojamas dėl saugumo reikalavimų, todėl buvo sudaryta galimybė konferenciją stebėti internetu. Tiesioginę transliaciją stebėjo 160 žmonių, o konferencijos įrašą per keletą dienų peržiūrėjo 1275 žmonės.

Konferencijoje pranešimus skaitė 13 pranešėjų, vyko 5 kūrybiniai-praktiniai užsiėmimai, skirti knygos gydomajai jėgai aptarti. Buvo sutiktos dvi naujos knygos – biblioterapinių technikų knyga „39 dovanos“ (aut. D. Grakauskaitė-Šličienė) ir „Biblioterapija: teorija ir praktika“ (aut. prof. dr. Daiva Janavičienė). O Birštono viešoji biblioteka su partneriais pristatė naujieną – mobilią biblioterapijos programėlę „Meditacinė biblioterapija“.

Pasidalinta biblioterapijos taikymo galimybėmis, praktiniais metodais, kurie naudojami gydymo ir sveikatinimo tikslams, ieškant vidinės pusiausvyros ar išeities iš susiklosčiusių gyvenimiškų situacijų. Pasisakymuose biblioterapija pristatyta ne tik kaip psichologo, bibliotekininko suteikiama paslauga. Šiandien biblioterapija vis dažniau taikoma medicinos ir socialinės globos įstaigose, psichologo ar psichoterapeuto kabinetuose, ji populiarėja skaitytojų klubuose, mokyklose ir siejama ne tik su perskaitytų knygų aptarimu, bet ir su skaitymo bei kūrybinio rašymo užduotimis, atpalaiduojančios aplinkos kūrimu.

Kalbėta apie knygos psichoterapinį poveikį išgyvenantiems dvasines traumas, sveikstantiems po ligų. Vienas iš pranešėjų, psichologas-psichoterapeutas **Timas Petraitis** iš Kauno, kalbėdamas apie tai, kaip veikia biblioterapija, raminantį knygos poveikį prilygino mezgimui. Pasak jo, neretai psichoterapeutų taikomą taiklią „smūginę“ intervenciją gali atlaikyti ne visi į konsultaciją atėję klientai, todėl darbas su knyga yra patogus, nes jos poveikis yra netiesioginis, jį galima dozuoti.

Jo kolegė **Donata Grakauskaitė-Šličienė** iš Šiaulių palietė skaudžią temą. Ji papasakojo, kaip, kuriant ir skaitant pasakas, jai sekasi gydyti vaikų psichologines traumas, patirtas biologinėse bei globėjų šeimose – suteikti jiems saugumo ir pastovumo pojūtį, susigrąžinti pasitikėjimą suaugusiaisiais, pasijusti reikalingiems. Biblioterapiją ji įvardino vienu iš efektyviausių terapijos metodų, kuris padeda specialistui tiksliai identifikuoti esamas problemas, kartu su klientu ieškoti tinkamiausių išeičių iš esamų situacijų, užmegzti gilų tarpusavio ryšį.

Filosofijos mokytojas **Vidas Dusevičius** iš Vilniaus pasidalino patirtimi, kaip nuotolinio mokymo mokykloje metu galima kūrybiškai išplėtoti kasdienes situacijas, pavyzdžiui, 15 minučių trukmės žiūrėjimas pro langą nebus betikslis, jei po to į galvą atėjusias mintis užrašysi popieriuje eilėmis.

(Nukelta į 5 p.)

Birštono viešosios bibliotekos direktorė A.Jaskūnienė (pirma iš kairės) su kolegėmis, kurios prisidėjo kuriant meditacinės biblioterapijos programėlę.

Autorės nuotraukos

Pasinaudojo galimybe kurti naujas darbo vietas

Nuo šių metų liepos iki rugpjūčio pabaigos buvo teikiamos paraiškos pagal 2014–2020 metų programos (KPP) priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama investicijoms, skirtoms ne žemės ūkio veiklai kurti ir plėtoti“ veiklą „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“. Iš viso gauta 171 paraiška, daugiausia – dėl paramos statybvietei paruošti. Paramos dažniau prašyta ir kitoms veikloms – pramogoms ir poilsiui organizuoti, taip pat ji skirta restoranų ir pagaminto valgio teikimo veiklai.

Aktyviausi – Vilniaus apskrityje

Šiam paraiškų priėmimui skirta beveik 23,1 mln. Eur paramos lėšų, o bendra pareiškėjų prašoma paramos suma sudarė daugiau kaip 25 mln. Eur.

Paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas ir planuojamų sukurti naujų darbo vietų skaičių. Vienai darbo vietai (1 etatui) sukurti didžiausia paramos suma gali būti 50 000 Eur. Didžiausia paramos suma vienam projektui negali viršyti 200 000 Eur, jeigu projekte numatyta sukurti keturias ir daugiau naujų darbo vietų. Finansuojama iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų.

Priemonės veiklos srities veiklos prioritetas – skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse. Siekiama, kad šiose vietovėse kurtųsi ir plėtotųsi mažosios įmonės, o jų vykdoma veikla neapsiribotų tik žemės ūkiu. Itin svarbi veiklos tikslinė sritis – naujų darbo vietų kūrimo lengvinimas.

Paramos galėjo kreiptis privatūs juridiniai arba fiziniai (ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus) asmenys, atitinkantys labai mažos arba mažos įmonės reikalavimus. Paramos paraišką pareiškėjas privalėjo teikti individualiai, t. y. be partnerių, viename projekte galėjo būti numatyta keletas remiamų ekonominės veiklos rūšių.

Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (NMA) duomenimis, daugiausia paraiškų buvo pateikta Vilniaus (37), Kauno (27) ir Panevėžio (26) apskrityse. Šiek tiek atsiliko Šiaulių (19), Alytaus (16), Klaipėdos (15), Marijampolės (12), Utenos (10), Telšių (8), Tauragės (4) apskrityse.

Klaidos kainuoja paramą

Beje, šįkart net 28 paraiškos nesurinko mažiausio 50 atrankos balų skaičiaus, reikalingo gauti paramą, ir toliau nebus vertinamos. NMA atstovų teigimu, taip nutiko dėl neteisingai prisiskiriamų balų.

Pavyzdžiui, pareiškėjai pasižymėjo balus už atitiktį atrankos kriterijui „Projektas įgyvendinamas savivaldybėje, kurioje nedarbo lygis aukštesnis nei vidutinis Lietuvos nedarbo lygis (jei projekte numatyta teikti tik mobiliąsias paslaugas, atrankos balai nesuteikiami)“, nors iš tiesų vykdoma mobili veikla. Arba pareiškėjai pasižymėjo balus už atitiktį kriterijui „Nekilnojamasis turtas, kuriame planuojama vykdyti projekte numatytą veiklą, pareiškėjui priklauso nuosavybės teise“, nors nekilnojamasis turtas nepriklausė pareiškėjui. Taip pat pareiškėjai pasižymėjo atrankos balus už papildomai sukurtas darbo vietas (-ą), tačiau, lyginant su paraiškos pateikimo metu turėtu darbuotojų skaičiumi bei su verslo plano IX lentelės darbo užmokesčio sąnaudomis, naujų darbo vietų sukuria mažiau, o papildomų nesukurta iš viso. Pareiškėjai pasižymėjo, kad asmuo yra akcininkas, tačiau akcininku jis buvo trumpiau nei 1 metus, arba akcininkė moteris, bet patikrinus buvo nustatyta, kad akcininke ji buvo su pertraukomis, arba buvo ir tokių atvejų, kad akcininkas neteisingai nurodė savo amžių – nurodė esantis jaunesnis nei 40 m., kai iš tiesų amžius siekė 41 metus.

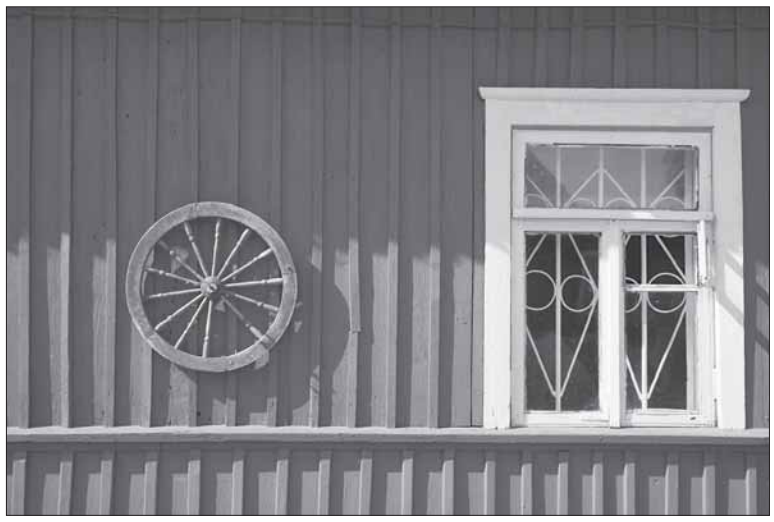

Siekiama, kad kaimo vietovėse kurtųsi ir plėtotųsi mažosios įmonės, o jų vykdoma veikla neapsiribotų tik žemės ūkiu. Itin svarbi veiklos tikslinė sritis – naujų darbo vietų kūrimo lengvinimas. Brian Toward/Flickr.com nuotr.

Ir statybvietėms, ir pramogoms

Pagal priemonės veiklos srities veiklos įgyvendinimo taisykles parama skiriama ne žemės ūkio veiklos plėtrai. Įgyvendinimo taisyklėse patvirtintas sąrašas veiklų, kurioms parama neskiriama. Į šį sąrašą patenka alkoholinių gėrimų gamyba ir prekyba jais; tabako gaminių gamyba ir prekyba jais; ginklų ir šaudmenų gamyba ir prekyba jais; azartinių lošimų ir lažybų organizavimas; didmeninė ir mažmeninė prekyba, išskyrus mažmeninę prekybą savo pagaminta produkcija; finansinis tarpininkavimas, pagalbinė finansinio tarpininkavimo veikla (įskaitant virtualiųjų valiutų leidybą (gamybą) ir prekybą); draudimo ir pensijų lėšų kaupimo operacijos; nekilnojamojo turto operacijos; teisinės ir konsultavimo veiklos organizavimas; medžioklė, gaudymas spąstais, medžioklės patirties sklaida ir su tuo susijusios paslaugos; elektros energijos gamyba, perdavimas ir paskirstymas; krovininio kelių transporto ir perkraustymo veikla; už paramos lėšas įgyto turto nuoma, išskyrus poilsio ir sporto reikmenų nuomą galutiniam vartotojui; žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė bei akvakultūra, išskyrus paslaugas žemės ūkiui; paslaugų žemės ūkiui teikimo veikla, kai paraišką teikia pareiškėjas, pats vykdantis žemės ūkio veiklą.

NMA duomenimis, daugiausia paraiškų pateikta dėl paramos statybvietei paruošti. Toliau rikiuojasi poilsiautojų ir kitų trumpalaikio apgyvendinimo veikla, konsultacinė ir kita valdymo veikla, variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas, gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų statyba. Taip pat dažniau paprašyta paramos kitai pramogų ir poilsio organizavimo veiklai, restoranų ir pagaminto valgio teikimo veiklai, žemės darbams statybos aikštelėse.

Užs.Nr.72

EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI: EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Miškų grupės

(Atkelta iš 3 p.)

šalyse užimanti nuo 35 iki 95 proc. miško žemės, tačiau pastaruoju metu beveik visos valstybės pabrėžia ekosistemų apsaugos bei socialinių paslaugų svarbą.

Lietuvoje 1945 m. pirmą kartą šalies miškai buvo suskirstyti ne pagal nuosavybės formas, o pagal tikslines-funkcines grupes, saugomas ir apsaugines teritorijas išskyrus kaip „Ypatingos paskirties miškus“, kitus miško žemės plotus paliekant „Antros grupės eksploataciniams miškams“. Ši sistema Lietuvoje laipsniškai plėtėsi ir tobulėjo, formuojant saugomų teritorijų tinklą.

Šiuo metu Lietuvoje išskiriamos 4 skirtingos miškų grupės (I – rezervatiniai, IIA – ekosistemų apsaugos, IIB – rekreaciniai, III – apsauginiai, IVA – normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai ir IVB – trumpo kirtimo amžiaus plantaciniai miškai), atspindinčios visuomenės aplinkosauginius, socialinius ir ūkinius poreikius bei lūkesčius. Įgyvendinus miško suskirstymo grupėmis sistemą, buvo sudarytos prielaidos diferencijuotam daugiatiksliam miško ūkiui ir sukurtas balansas tarp aplinkosaugos ir ekonominių poreikių.

I grupės, arba rezervatiniai, miškai. Šiuose miškuose jokia ūkinė veikla apskritai nėra vykdoma. Rezervatų planavimo dokumentuose gali būti išskiriamos griežtos ir reguliuojamos apsaugos (režimo) kraštovaizdžio tvarkymo zonos. Rezervatų reguliuojamos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zonose galimi rezervatų nuostatuose numatyti miško kirtimai. Rezervatinių miškų tikslas – leisti šiose teritorijose miškui vystytis be tiesioginio antropogeninės veiklos poveikio. Rezervatiniai miškai buvo išskirti siekiant mokslinių tikslų, kaupiant ir analizuojant duomenis apie natūralaus miško vystymosi ypatumus, tačiau, be jokios abejonės, jie atlieka ir aplinkosaugines funkcijas. Tokiuose miškuose galima pamatyti, kaip atrodytų miškas, jei į jo vystymąsi nesikištų žmogus. I grupės miškams priskiriami valstybinių rezervatų, valstybinių parkų bei biosferos monitoringo teritorijose esančių rezervatų ir rezervatinių apyrubių miškai. Čia yra daug senų, sausų, išvirtusių medžių bei negyvos medienos, vyksta natūrali rūšių kaita. Iš šių miškų savininkai ar valdytojai negauna jokių pajamų, priešingai, jų apsaugai yra reikalingos lėšos. Dėl šios priežasties Lietuvoje, kaip ir daugelyje pasaulio šalių, visi rezervatiniai miškai yra valstybės nuosavybė. Lietuvoje 2019 m. I grupės miškų plotas siekė 25337 ha, arba 1,2 proc. visos miško žemės.

II grupės, arba specialiosios paskirties, miškai dar skirstomi į: **IIA** – ekosistemų apsaugos ir **IIB** – rekreacinius miškus.

Ekosistemų apsaugos miškų išskyrimo ir ūkininkavimo juose tikslas yra išsaugoti arba atkurti konkrečias miško ekosistemas arba atskirus jų komponentus. Dauguma Lietuvoje išskirtų draustinių miškai ir visi priešeroziniai miškai priklauso IIA miškų grupei. Rekreaciniuose miškuose ūkininkavimo tikslas yra formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką. Šiems miškams priskirti miško parkai, miestų miškai, valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai, ir kt. II grupės miškai šiuo metu užima 260335 ha, arba 11,8 proc. visų miškų ploto. Daugiau nei pusė tokių miškų yra valstybės nuosavybė, tačiau privačių valdų dalis II, ypač IIB grupės miškuose, yra ženkli. II grupės miškuose ūkinė veikla yra stipriai apribota.

III grupės, arba apsauginiai, miškai užima 288156 ha (13,1 proc.). Jų išskyrimo tikslas – formuoti produktyvius medynus, galinčius atlikti ekosistemų, dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos ir kt. funkcijas. Jiems priskirti genetinių, geologinių, geomorfologinių, hidrografinių, kultūrinių draustinių, kultūrinių rezervatų miškai, atkuriamųjų ir genetinių sklypų, miško sėklinių medynų, laukų apsauginiai, apsaugos zonų miškai. Lyginant su IV gr. miškais, ūkinė veikla III gr. miškuose yra ribojama šiek tiek griežčiau. Apytikriai trečdalis III gr. miškų yra valstybės nuosavybė.

IVA grupės, arba **normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai** miškai. Juose leidžiamos visos Miškų įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytos ūkinės veiklos formos, kurių taikymo pagrindinis tikslas – produktyvių medynų, skirtų medienos ruošai, formavimas. Ūkiniai miškai sudaro didžiąją dalį visų miškų – 1623289 ha, arba 73,9 proc. Nepaisant to, kad šiuose miškuose vykdomos veiklos pagrindinis tikslas yra medienos auginimas, tą galima daryti tik laikantis numatytų aplinkosauginių reikalavimų bei prisiimant atsakomybę už socialinių ir aplinkosauginių funkcijų teikimą ir/arba prieinamumą. Pagal nuosavybės formas ūkiniai miškai yra pasiskirstę maždaug per pusę.

Prieš ketverius metus buvo išskirta nauja grupė **IVB, arba plantaciniai trumpo kirtimo amžiaus miškai**. Jų auginimo tikslas – patenkinti medienos ir energijos gamybos pramonės poreikį miško biomasei. Aplinkosauginiai reikalavimai šiuose miškuose yra patys mažiausi, dėl to juos draudžiama veisti dabartinėje miško žemėje.

Kadangi miškų suskirstymo į grupes tvarka ir principai apibrėžia žmogaus veiklos pobūdį ir mastą šiuose plotuose, pati miško grupių sistematika ir priskirtų miško žemės plotų proporcijos yra nuolatinių diskusijų objektas ir neabejotinai yra ir bus tobulinami. Pavyzdžiui, šiandien dėl išaugusių aplinkosaugos poreikių diskutuojama dėl galimybės I grupės miškus suskirstymo į pogrupius, kurių viename būtų uždrausta bet kokia veikla, kai kitame būtų leidžiami gamtotvarkos pobūdžio darbai, skirti aplinkosaugos programų įgyvendinimui. Ar panašios diskusijos lems pokyčius miško grupių suskirstymo sistemoje, parodys laikas.

Informacija parengta Aplinkos ministerijos užsakymu. *Užs.Nr.73*

PASLAUGOS
SIENŲ ŠILTINIMAS
užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur
Tel. 8 675 7 73 23

SUSITVARKYKITE NUOTEKAS, TAUSOKITE APLINKĄ IR IŠVENKITE IŠLAIDŲ BAUDOMS!
Buitinių nuotekų valymo įrenginiai (Buitėka, Feliksnavis, Traidenis, Švaistė, August ir kt.)
GAMINTOJŲ KAINOMIS
Įrenginių montavimo darbai, aptarnavimo darbai
GALIMYBĖ PIRKTI IŠSIMOKĖTINAI!
Atvykstame nemokamai konsultacijai visoje Lietuvoje!
DIRBAME IR SAVAITGALIAIS
Tel. 8686 80106

Automatinių skalbimo mašinų, el. viryklių, indaplovių remontas, prijungimas. Atvykstame į namus. Dirbame ir savaitgaliais, suteikiame garantiją. Tel. 8 645 04 370.

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020

PIGIAUSIOS PASKOLOS IR REFINANSAVIMAS! * Paskolos nuo 100 eurų iki 10000 eurų, laikotarpiu nuo 2 mėn. iki 48 mėn.; * Paskolų refinansavimas, galimybė pasiskolinti papildomai; * Mažos palūkanos. Pvz., pasiskolinkite 100 eurų ir per 3 mėn. grąžinkite tik 110 eurų. Teirautis tel. 8 601 50 935, Ričiardas.

Išmoksta ir valdyti skaitmenines technologijas, ir atpažinti sukčių pinkles

sustiprink imunit@ą

Kampaniją organizuoja LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

Prieš dešimtmetį didelė dalis vyresnio amžiaus žmonių į socialinius tinklus žvelgė tarsi į vaikų žaidimus. 74 metų kaunietis Vytautas anksčiau irgi buvo skeptiškas: „Maniau, kad socialiniai tinklai yra mados reikalas, kuris greitai baigsis. Bet dabar pats jau porą metų naudojuosi „Facebook“, kur bendrauju su savo vaikais ir anūkais, matau, ką veikia mano draugai ir pažįstami. Neseniai ir pats įkėliau nuotraukų, kuriose – mano rasti 66 baravykai“, – teigia vyras.

Nesvetimas Vytautui ir „Instagram“ socialinis tinklas, tiesa, per jį į virtualią erdvę pašnekovas kelia mažai turinio – dažniau mėgsta žiūrėti kitų nuotykius, istorijas ir patirtis. „Svarbiausia viską daryti protingai, neužsižaisti. Prieš atsidarydamas visada žinau, ko ieškau, ką noriu rasti“, – sako kaunietis, jau spėjęs sudalyvauti iniciatyvos „Prisijungusi Lietuva“ skaitmeninio raštingumo mokymuose, kurie nuo birželio 1 dienos vyksta šalies bibliotekose.

Naudinga pasimokyti

Į mokymus Vytautas nuėjo norėdamas kuo geriau perprasti šiuolaikines technologijas ir žinoti, kaip apsisaugoti nuo internete tykančių grėsmių – įvairių sukčių ir kitų kibernetinių nusikaltėlių.

Dabar įsijungęs kompiuterį arba telefonu imdamas naršyti internete vyras jaučiasi kur kas tvirčiau.

Skaitmeninio raštingumo mokymus bibliotekose organizuojančios asociacijos „Langas į ateitį“ informavimo ekspertė Birutė Stanevičienė pastebi, kad renginiai susilaukė nemažai dėmesio ir palankių vietos bendruomenių vertinimų.

B. Stanevičienė nurodo, kad projektu siekiama su informacinėmis technologijomis supažindinti vyresnio amžiaus žmones ir lavinti jų skaitmeninį raštingumą. Tikslas – ambicingas, nes, kaip rodo šiemet paskelbtas Europos Komisijos skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksas, Lietuvoje gyvena apie pusę milijono asmenų, kurių skaitmeniniai įgūdžiai yra nepakankami arba jie išvis nesinaudoja internetu.

Padeda paslaugūs savanoriai

Gyventojams tobulėti ir pažinti technologijas padeda per 1200 e.skautų – paslaugių pagalbininkų, kurie kantriai aiškina, rodo, atsako į klausimus. Savanoriai yra iniciatyvos „Prisijungusi Lietuva“ varomoji jėga.

Vienas iš tokių e.skautų yra Vismantas Daujotas. Vaikinas sako, kad dažniausiai tenka atsakinėti į mokymų dalyvių klausimus apie socialinius tinklus ir internetinę bankininkystę. „Žmonės tiesiog nori pamatyti, pavyzdžiui, „Instagram“ nuotraukas arba internetu apmokėti sąskaitą“, – pasakoja V. Daujotas.

Pašnekovas visada nurodo, kaip norimus veiksmus internete atlikti saugiai, į ką atkreipti dėmesį, kad vartotojai nepakliūtų į sukčių spąstus ar į dezinformacijos, melagingų naujienų pinkles.

E.skautas mano, kad skaitmeninėje erdvėje mažiau patyrę vartotojai gali tapti kibernetinių nusikaltėlių taikiniu. Be to, labai dažnai į tokius vartotojus nukreipiamas ir melagingos, klaidinančios informacijos srautas.

Atkreipia dėmesį į svarbias detales

Savanoris akcentuoja, kad labai svarbu žinoti, ar ta svetainė, kurioje naršome, yra patikima. „Tai galime patikrinti pažiūrėję, ar svetainė turi užrakto simbolį viršuje. Apsaugotoje svetainėje duomenys, kuriuos pateikiame, yra saugomi, o tai reiškia, kad įsilaužėliai negalės pavogti mūsų asmeninės informacijos“, – atkreipia dėmesį V. Daujotas.

Pasak jo, socialiniuose tinkluose nereikėtų skelbti savo asmeninio gyvenimo detalių, informacijos, pavyzdžiui, namų adreso, telefono numerio.

Dar e.skautas įspėja, kad atsidarinėjant nuorodas būtina žiūrėti, kur jos nukreipia – ar vartotojas staiga neatsidurs apgavikų sukurtoje svetainėje, kuri tiesiog nuskaito asmeninę informaciją, pavyzdžiui, banko duomenis, ir ją pasisavina.

„Tarkime, jei kažkas „Facebook“ parašys žinutę, kad jūs laimėjote išmanųjį telefoną, jūs iš karto galite spręsti, kad tai yra apgaulė, todėl, kad niekas šiaip sau to nerašys jums asmeniškai. Tokie dalykai skelbiami oficialiose patvirtintose ir saugiose svetainėse. Tad apgaulę galima išmokti atpažinti“, – pasakoja „Prisijungusios Lietuvos“ savanoris.

Dalindamasis patarimais, kaip saugiai naršyti internete, V. Daujotas atkreipia dėmesį, jog patekus internetiniams sukčiams į rankas, reikėtų nedelsiant kreiptis į e-policiją.

„Virtualioje erdvėje galioja tokie patys principai, kaip ir kitur. Jeigu įtariate, kad susidūrėte su nusikaltėliais, kreipkitės į policiją telefonu 112 arba internetu www.epolicija.lt. Būtent e-policija tiria ir elektroninėje erdvėje vykdomus nusikaltimus. Per mokymus parodome, kaip užpildyti pareiškimo formą ir t. t. Manome, kad į kibernetines grėsmes būtina nedelsiant reaguoti, kad apsaugotume ne tik save, bet ir kitus žmones“, – tvirtina pašnekovas.

Užs.Nr.74

Biblioterapijos konferencijoje: nuo knygos iki mobilios programėlės

(Atkelta iš 3 p.)

Jonavos viešosios bibliotekos kultūrinių renginių organizatorė **Kristina Jaskūnienė** sudomino pasakojimu, kaip karantino metu užsidarius bibliotekai skaitytojus įtraukė į kūrybinio–terapinio rašymo užduotis, padėjusias įprasminti buvimą tarp keturių sienų, išsisakyti ir išsiveržti iš atskirties.

Lietuvos nacionalinės bibliotekos vyr. bibliotekininkė **Rasa Derenčienė** pateikė veiklos LNB skaitytojų klube pavyzdžių. Jos teigimu, giluminis skaitymas, terapiniai pokalbiai klubo skaitytojams reiškia labai daug: „Mes kalbame apie knygas, o galiausiai suprantame, kad apie save: žmonėms svarbu išreikšti savo nuomonę, būti išklausytiems, priimtiems.“ Ji pastebi, jog tarp klubo narių atsiskleidžiantis atvirumas, jų bendrystė dažnu atveju perauga į naujus socialinius ryšius.

Šiaulių RSVB padalinio bibliotekininkės konferencijai parengė virtualų pranešimą apie tai, kaip savo bibliotekoje sukūrė tarp lankytojų itin populiarią multisensorinę erdvę su meditacine muzika, vaizdais, spalvomis, kvapais ir masažiniu krėslu. Vartotojų apklausos duomenimis, jie itin palankiai vertina tai, kad biblioteka tapo netradicinių paslaugų teikėja.

Savo įžvalgomis apie biblioterapijos reikšmę pasidalino Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos generalinis direktorius, prof. dr. **Renaldas Gudauskas**, prof. **Daiva Janavičienė**, doc., poezijos terapeutė, gydytoja-psichiatrė **Jūratė Sučylaitė**, „Tulpės“ sanatorijos sveikatos psichologė **Brigita Gelumbauskienė**, lituanistė iš Šiaulių **Branguolė Šimkūnienė** ir kiti konferencijos dalyviai. Biblioterapiją savo praktikoje taikantys specialistai apgailestavo, kad ne taip paprasta surasti geros grožinės literatūros su terapiniu poveikiu, kuri suteiktų emocinę paramą ir egzistencinių žinių, įkvėptų drąsos viską pradėti iš naujo.

Tiems žmonėms, kurie negali ar nenori dalyvauti biblioterapijos užsiėmimuose, Birštono viešoji biblioteka, bendradarbiaudama su programavimo, interneto svetainių kūrimo paslaugas teikiančia įmone „Caesar7“, lietuvių literatūros kūrėjais, vertėjais, kompozitoriumi Aru Žvirbliu, dailininke-iliustratore Ugne Lidžiūte ir kt., sukūrė ir pristatė naują produktą – mobilią biblioterapijos programėlę „Meditacinė biblioterapija“, kuri nuo šios savaitės visiems norintiesiems jau prieinama mobiliuose telefonuose ar kompiuteriuose. Kūrybinio proceso iššūkiais pasidalino bibliotekos direktorė **Alina Jaskūnienė**, vyr. bibliotekininkė **Lina Savranskytė** ir įmonės „Caesar7“ direktorius **Aurimas Lapukauskas**.

Programėlėje pagal nuotaiką bus galima pasirinkti vieną iš šešių temų, melodijų ar gamtos garsų, pasiklausyti profesionalių aktorių: R. Bagdzevičiaus, A. Bialobžeskio, J.Viliūnaitės, J.Zinkevičiūtės skaitomų prasmingų literatūros kūrinių ištraukų, kurias palydi socialinių mokslų daktarių Daivos Janavičienės ir Jūratės Sučylaitės įžvalgos, rasti biblioterapinių knygų sąrašą, jas užsisakyti artimiausioje bibliotekoje ar nusipirkti internetu.

Temų įvairovė, pasidalinimas patirtimi, biblioterapijos naujienos, neformalus bendravimas konferencijos dalyviams paliko gerus įspūdžius, anot Tauragės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos darbuotojų, suteikė žinių, idėjų, pažinčių ir noro veikti.

„Kai po puikios konferencijos grįžti ne tik su turtu galvoje, bet ir pasikrovęs teigiamų emocijų, įsirašęs atmintin puikius Birštono vaizdus, pasipildęs knygų lentyną… Kas žino, gal ateis laikas, ir savo bibliotekoje dar vieną svajonę paversime kūnu“, – Birštono viešosios bibliotekos direktorei Alinai Jaskūnienei už įkvepiančius darbus ir galimybę susitikti dėkojo ir kolegė **Kristina Lebedžinskienė**.

Konferenciją „Biblioterapija. Knyga gali prakalbinti ir gydyti“ Birštono viešoji biblioteka organizavo kartu su partneriais – Lietuvos nacionaline M.Mažvydo biblioteka, Lietuvos biblioterapijos asociacija, Humanistinės egzistencinės psichologijos institutu, įgyvendindama Lietuvos kultūros tarybos, Kultūros ministerijos ir Birštono savivaldybės finansuojamą projektą „Kūrybiška, išmani ir mobili biblioterapija“. Tai, kad Savivaldybė palaiko biblioterapijos idėjas, mano ją esant reikšmingą birštoniečių psichinei sveikatai, rodo ir asmeninis merės **Nijolės Dirginčienės** dėmesys bei pasveikinimas konferencijos dalyviams.

Dalė Lazauskienė

Skelbiamas patalpų Birštono kultūros centre Birštone, Jaunimo g. 4, kurių bendras plotas 197,13 kv. metro, 2020 m. lapkričio 12 d. 14.00 val. viešas nuomos konkursas.

Viešo nuomos konkurso būdu nuomojamos 197,13 kv. metro bendro ploto negyvenamos patalpos pastate Birštone, Jaunimo g. 4.

Paraiškos dalyvauti viešame nuomos konkurse pateikiamos iki 2020 m. lapkričio 11 d. 16.00 val.

Konkurso sąlygos skelbiamos Birštono kultūros centro internetiniame tinklalapyje www.birstonokultura.lt.

Nusikaltimai*Nelaimės

Užsidegė automobilis

Spalio 19 d. 14:05 val. gautas pranešimas, kad Birštono sav., Birštono sen., Siponių k., Naujakurių g., dega mikroautobusiukas. Automobilį „Ford Transit“ užgesino patys gyventojai. Automobilis užsidegė nuo atliekamų suvirinimo darbų. Termiškai paveikta priekinio kėbulo dalis.

Smurtas

Spalio 18 d. apie 16 val. 50 min. Prienų r., Vėžionių k., namuose, vyrą (g. 1965 m.) sumušė iš matymo pažįstamas asmuo. Įvykis tiriamas.

Spalio 21 d. apie 19 val. 30 min. Prienuose, Pramonės g., namuose, vyras (g. 1951 m.) smurtavo prieš savo sugyventinę (g. 1970 m.). Įtariamasis buvo sulaikytas ir uždarytas į areštinę.

Vairavo neblaivus ir neturėdamas tam teisės

Spalio 21 d. apie 7 val. 45 min. Prienų r., Balbieriškio sen., Žiūronių k., neblaivus (1.53 prom. alkoholio) ir neturėdamas teisės vairuoti, vyras (g. 1981 m.) vairavo įmonės automobilį „Renault Trafic“. Jis automobilio nesuvaldė ir nuvažiavęs nuo kelio apgadino du kelio signalinius stulpelius bei vairuojamą automobilį. Įtariamasis buvo sulaikytas ir uždarytas į areštinę.

Apvogti namai

Spalio 19 d. apie 8 val. Prienuose, Revuonos g., buvo įsibrauta į moteriai (g. 1955 m.) priklausantį gyvenamąjį namą ir pavogtas televizorius „LG“, nešiojamas kompiuteris „Asus“, auksinis žiedas, keletas sidabrinių grandinėlių, paveikslai ir įrankių dėžė. Nuostolis – 1330 eurų.

Spalio 20 d. apie 18 val. Prienuose, Statybininkų g., iš rakinamo sandėliuko, esančio daugiabučio namo rūsyje, buvo pavogtas moteriai (g. 1977 m.) priklausantis dvigubas elektrinis galąstuvas „Einhell TH-BG-150“. Įvykis tiriamas.

Rastas vyro kūnas

Spalio 20 d. apie 9 val. 47 min. Prienų r., Jiezno sen., Kisieliškių k., namuose, kambaryje, rastas vyro (g. 1932 m.) kūnas su žaizda krūtinėje. Šalia rastas ir paimtas nelegaliai laikytas savadarbis ginklas. Pradėti ikiteisminiai tyrimai mirties priežasčiai nustatyti.

Pervedė avansą…

Alytaus apskr. VPK Prienų r. PK gautas vyro (g. 1977 m.) pareiškimas, kad **spalio 4 d.** jis iš savo banko sąskaitos į sąskaitą, priklausančią kitam asmeniui, pervedė 2500 eurų, kaip avansą už parvežamą traktorių. Įvykis tiriamas.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK ir Kauno PGV pirmines informacijas

Kai išgyveni tai pats, – į ligą žiūri kitomis akimis

Nuo praėjusių metų pabaigos pasaulis diena iš dienos grumiasi su koronavirusu, o grumtynių rezultatai kasdien vis skirtingi. Vieną dieną laimi pasaulis, išsaugodamas žmonių gyvybes, o kitą – koronavirusas jas nusineša su savimi. Savo asmenine patirtimi sergant šia liga dalijasi alternatyvios popmuzikos atlikėja Rūta LOOP.

Atsakymas jau buvo aiškus jo nesulaukus

Rūtą Žibaitytę galima vadinti televizijos šou ir muzikos pasaulio senbuve. Ji – neseniai solinę karjerą pradėjusi atlikėja, žymiausių Lietuvos atlikėjų pritariančioji vokalistė, kurios karjerą puošia patirtis daugybėje muzikinių projektų ir „Eurovizijos“ dainų konkursuose.

Praėjusiais metais šokių muzikos radijuje „Power Hit Radio“ laidų vedėja dirbanti mergina išleido pirmąjį solinį albumą pavadinimu „Chapter“ ir šiemet, antrąkart išbandžiusi jėgas nacionalinėje „Eurovizijos“ dainų konkurso atrankoje, pasiekė finalą. Tačiau ryškiausiai atlikėjos vardas nušvietė visos šalies žiniasklaidą rugpjūčio mėnesį socialiniuose tinkluose pasirodžius atlikėjos įrašui apie teigiamą koronaviruso testą.

Rugpjūčio mėnesio pradžioje koronavirusas buvo nustatytas vienam iš „Power Hit Radio“ darbuotojų, todėl visa radijo komanda nedelsiant izoliavosi, tačiau Rūta išsitirti nuėjo savo noru.

Radijo laidų vedėja antrąją mėnesio savaitę pajuto pirmuosius dar iki tol tiksliai nežinomos ligos simptomus: pakilusi temperatūra, galvos skausmas, svaigimas, gerklės perštėjimas ir kosulys. Laukiant atlikto testo atsakymų, merginai dingo skonis ir uoslė, tad atsakymas buvo aiškus – užsikrėsta koronavirusu.

„Visada galvojau, kad aš tai jau tikrai nesirgsiu“

Rugpjūčio 11 dieną atlikėjai buvo patvirtintas koronavirusas ir tądien prasidėjo saviizoliacija. Rūta, prisimindama lemtingą rugpjūčio 11 dieną, atvirauja: „Sekiau naujienas ir situaciją pasaulyje, tačiau neslėpsiu, visada galvojau, kad aš tai jau tikrai nesirgsiu, ir tik susirgusi visiškai patikėjau virusu bei kad jis gali bet kada pasiekti kiekvieną iš mūsų.“

Bendradarbiaujant su Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru, buvo atrasti ir užfiksuoti visi asmenys, su kuriais mergina kontaktavo per tam tikrą laikotarpį, su visais jais buvo susisiekta, jie atsakingai užsiregistravo, atliko testus ir izoliavosi.

„Man tikrai pasisekė, kad sirgau lengva forma ir pasireiškę simptomai manęs stipriai nenualino fiziškai. Turbūt labiau išsekau psichologiškai, kai reikėjo leisti dienas tarp keturių namų sienų“, – sėkminga sirgimo koronavirusu patirtimi džiaugiasi 27 metų atlikėja.

Dalydamasi savo sirgimo koronavirusu patirtimi atlikėja sako, kad jai pasisekė, bet per daug džiūgauti nevertėtų – atsargumas ir apsauga šiuo metu yra būtina.

Saviizoliacija tarp keturių sienų

Veiklos iš tiesų netrūko, izoliacijos metu ji susitvarkė kiekvieną namų kampelį, kūrė muziką, rašė, skaitė, gamino, sportavo bei šiomis ir kitomis įvairiomis veiklomis R. Žibaitytė dalijosi savo paskyroje socialiniame tinkle „Instagram“.

„Stengiausi save nuteikti kuo pozityviau – svajojau, dainavau, šokau, bendravau su kaimynais per balkoną ir mėgavausi kiekviena galimybe nors ir iš toli pamatyti draugus, kurie lankydavo, stebindavo dovanomis ir rūpinosi manimi“, – prisiminimais dalijasi magistro laipsnį Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje apsigynusi mergina.

Kad ir kaip būtų, užplūdus niūrioms dienoms, subjurus nuotaikai, Rūtai paramą ir prieglobstį suteikdavo šeima, draugai ir mylimasis, kuriems ji jaučiasi labiausiai dėkinga: „Pasidaro kur kas lengviau, kai jauti, kad kažkam rūpi ir jautiesi mylima. Svarbu nebijoti prašyti pagalbos, paskambinti ir tiesiog papasakoti, kaip jautiesi.“

Rūta sako: „Man pasisekė“

Kai viskas baigėsi, emocijos nuslūgo, į tai, kas buvo, lengva pažvelgti kitomis akimis.

„Reikia pripažinti, kad man pasisekė: namuose turiu du balkonus ir gyvenu jaukiame rajone, todėl įgrisusius namų kampus galėjau pakeisti gryno oro ir saulės voniomis viename iš balkonų“, – prisiminusi saviizoliacijos laikotarpį, kuris leido artimiau susipažinti su kaimynystėje gyvenančiaisiais ir atrasti namų privalumus, pasakoja atlikėja.

Rugsėjo 16 dieną Rūta Loop turbūt prisimins ilgai. Tai diena, kai koronavirusas buvo įveiktas – atlikti du testai parodė neigiamus atsakymus.

Rūta, pasidalijusi savo istorija, ragina būti itin sąmoningiems ir nepamiršti saugotis: „Atsargumas šiuo metu yra būtinas dėl savęs paties, dėl artimųjų ir kitų žmonių aplink.“

Taip pat Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Infekcinių ligų centro COVID-19 I skyriaus vyresnioji infekcinių ligų gydytoja Birutė Zablockienė primena, kad efektyviausia apsauga nuo koronaviruso – apsauginės veido kaukės, rankų plovimas muilu, dezinfekavimas, susibūrimų uždarose patalpose vengimas ir fizinio atstumo palaikymas.

Užs. Nr. 75

Projektas „Sąmoningumas – raktas į sveiką kūną ir protą“ yra finansiškai remiamas Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo, kurį administruoja Sveikatos apsaugos ministerija

NEMOKAMĄ EMOCINĘ IR PSICHOLOGINĘ PAGALBĄ TEIKIA

Emocinės pagalbos linija – 1809 (visą parą)
Vienija „Vilties liniją“ (suaugusiesiems), „Pagalbos moterims liniją“, „Jaunimo liniją“, „Vaikų liniją“ ir „Sidabrinę liniją“ (senjorams)

Savivaldybių psichikos sveikatos centrai ir visuomenės sveikatos biurai
Mobilios krizių įveikimo komandos
Nauja psichikos sveikatos pagalbos platforma Pagalbasau.lt

Pagalbos kreiptis ne gėda. Pagalbos kreipiasi drąsūs!

Lapų takeliu į draugystės ratą

Lietuvių liaudies patarlė sako: „Draugauja kaip katinas su pele“. Vaikystėje visi mėgome žaidimą „Katinas ir pelė“. Tačiau patarlė apie katino ir pelės draugystę visiškai netinka Birštono miesto vaikų lopšelio-darželio „Giliukas“ „Ančiukų“, „Boružiukų“ ir „Drugelių“ grupių vaikams bei ugdytojoms ir meninio ugdymo mokytojai Redai. Aktyvus ir intensyvus ugdomosios veiklos procesas tarp šių trijų grandžių jau tapo gražia tradicija, kūrybiškumą ir inovatyvumą skatinančia veikla. Ugdytojų idėjos ir kūrybiškumas prisidėjo prie daugelio ikimokyklinio ugdymo įstaigos bendruomenės ir partnerių – Birštono miesto viešosios ir Vienkiemio bibliotekų – įgyvendintų projektų.

Spalio mėn. 12–16 dienomis vaikų darželio „Ančiukų“, „Boružiukų“ ir „Drugelių“ grupių ugdytojos **R. Lankevičienė, J. Kliucevičienė, G. Marčiukaitienė, D. Garmuvienė, J. Gradeckienė ir E.Lankevičienė** bei meninio ugdymo mokytoja **R. Černiauskienė** vykdė bendrą meninį-kūrybinį projektą „Išdykę rudens lapai“. Projekto tikslas – suteikti ugdytiniams daug džiugių emocijų, skatinti grupių bendruomenių bendravimą ir bendradarbiavimą, sudaryti tinkamas sąlygas per ugdymo(si) kompetencijas gausinti 4–6 metų vaikų žinias apie Lietuvos miškuose augančius medžius, lapų formų, dydžių bei spalvų įvairovę gamtoje.

Pirmojo projekto etapo – „Lapų spalvos“ – metu vaikai, kurdami darbelius iš medžių lapų, turėjo galimybę eksperimentuoti ir pasirinkti įvairias dailės technikas, meninės raiškos ir spalvinimo priemones bei būdus. Proceso metu vaikai buvo skatinami atpažinti ir įvardinti medžius pagal jų lapus.

Antrojo etapo – „Lapų mandalos“ – užsiėmimai buvo skirti mandalų kūrimui lauko aikštelėse, grupėse – skaitomų tekstų klausymui, eilėraščių deklamavimui. Trečiasis etapas – „Išdykėliai lapai“ – pradžiugino ugdytinių ir jų tėvelių kūrybinių-meninių darbelių parodos surengimu, ketvirtojo etapo – „Šėlionės su lapais“ –metu dominavo žaidybinė pramoga, sportinės estafetės. Penktasis etapas – „Grojame ir šokame su lapais“ – buvo turtingas muzikine ugdomąja veikla lauke, o šeštojo metu buvo surengtos šventinės vaišės lapų apsuptyje.

Džiaugiamės, kad vykdytas projektas padovanojo ne tik daug linksmų akimirkų, bet ir praturtino žiniomis bei naujomis patirtimis, skatinančiomis kūrybiškumą. Patirdami daug nuotykių, žaisdami ir smalsaudami vaikai išgyveno linksmo ir nuotaikingo bendravimo džiaugsmą. Didžiausią įspūdį ir pakilios nuotaikos emociją vaikai patyrė demonstruodami apdarus iš nukritusių medžių lapų ir žygiuodami Birštono gatvėmis skambant muzikos akordams, kuriuos vaikams dovanojo ir pramogą papuošė meninio ugdymo mokytoja **R. Černiauskienė**. Viso kūrybinio projekto metu patirtais įspūdžiais vaikai noriai dalijosi su draugais, tėveliais ir ugdytojomis.

Rima Lankevičienė
Birštono miesto vaikų lopšelio-darželio „Giliukas“ mokytoja

Projektas „Rudenėlio taku“

Ruduo – pats gražiausias, spalvingiausias ir dosniausias metų laikas, žadinantis vaizduotę bei įkvepiantis kurti. Tuo galite įsitikinti pažvelgę į Birštono gimnazijos pradinių klasių mokinių rudeninius darbelius, kuriuos projektui „Rudenėlio taku“ vaikučiai kūrė kartu su savo tėveliais ir mokytojais.

Tradiciniu tapęs projektas „Rudenėlio taku“ vyksta kiekvienais mokslo metais, spalio mėnesį, bei įtraukia ne tik visą mokyklos bendruomenę, bet ir partnerius. Šiemet organizuoti projekto veiklas padėjo Birštono Nemuno kilpų regioninio parko vyr. specialistė Rosita Dargienė, kuri paruošė mokinukams daug įdomių, kūrybingų užduotėlių bei kiekvienoje klasėje vedė edukacinį užsiėmimą medžių tema.

Projekto metu vyko daug pažintinių-kūrybinių veiklų. Mokiniai rinko informaciją apie medžius, atliko integruotas matematikos, lietuvių kalbos, pasaulio pažinimo užduotėles. Žaidė atmintį lavinančius žaidimus su gamtine medžiaga, minė mįsles, kūrė pasakas ir kt. Gamino įvairius rudeninius darbelius klasei papuošti, o ant klasės durų „apgyvendino“ po grybų šeimyną. Surengė įspūdingą darbelių iš gamtinių medžiagų parodą, kuri džiugino ne vieno akį ir širdį. Kiek daug meilės, šilumos, kruopštumo ir sumanumo įdėta į darbelius, galite pamatyti mūsų galerijoje.

Džiaugiamės dosniu rudenėliu, atliktais darbais bei puikiu bendradarbiavimu siekiant gerų, džiugių ir malonių emocijų. Dėkojame visiems, kurie prisidėjo prie šio gražaus projekto.

Vaida Vasiljevė
Pradinių klasių mokytojų metodinės grupės pirmininkė

Viena didžiausių įmonių Lietuvoje
tiesiogiai perka
karves, bulius, telyčias.
Sveria el. svarstyklėmis. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Atsiskaito iš karto.
Tel. 8 635 07 197

GRASTA
AKMENS ANGLIS
BRIKETAI, GRANULĖS
8 687 36216
Kęstučio g. 99, Prienai
www.grasta.lt
VASAROS NUOLAIDOS!!!

Amžinąjį atilsį...

Skaudžią netekties ir liūdesio valandą dėl Onos KUTKEVIČIENĖS mirties nuoširdžiai užjaučiame sūnų ir artimuosius.

„Gyvenimo“ redakcija ir kaimynai

Apie (ne)mylimus miesto medžius ir namų ieškantį genį

(Atkelta iš 1 p.)

Pasak jos, iniciatyvą iškirsti medžius rodo viena kaimynė, kuri surinko dalies namo gyventojų parašus ir kreipėsi į seniūniją. Moteris patikino, kad nepasirašiusieji gyventojai dės visas pastangas, kad medžiai išvengtų pjūklo. Pasak Ilonos, tai ne principo klausimas, o būtinybė tarp cementinių statinių išsaugoti bent dalelę gyvos gamtos. Jos pastebėjimu, po renovacijos medžiai mieste tapo dar reikalingesni, nes jie sulaiko dulkes, automobilių teršalus, valo ir grynina orą, vidurvasary vėsina įstiklintus balkonus ir į saulę atsuktus kambarius. Jau nekalbant apie aplinkosauginį medžių vaidmenį visai ekosistemai... Susirūpinę gyventojai ieškojo užtarimo ir pas vieną Prienų rajono savivaldybės politiką, ir Aplinkos apsaugos departamente, kurie savo ruožtu susidomėjo, ar medžiai kertami teisėtai.

Nesutarimų įkarštyje praėjusią savaitę Statybininkų g. 5 name vyko gyventojų, seniūnijos atstovų, kitų suinteresuotų asmenų susirinkimas, kuriame medžių likimas buvo sprendžiamas balsuojant raštu. Tiesa, iš 44 butų gyventojų dalyvavo vos 14–kos butų atstovai: šeši pasisakė už medžių kirtimą, aštuoni – prieš. Kaip pripažino seniūnė, susirinkimo metu aistros įsisiūbavo, buvo gauta daugiau skundų, todėl buvo nutarta medžių nepjauti.

Gamtos mylėtojai džiaugėsi, kad pavyko sustabdyti procesą, visgi jie klausia, kas atlygins gamtai padarytus nuostolius, ar nukirstų medžių vietoje bus pasodinti nauji želdiniai?

Kas kaltas dėl pastato niokojimo?

Geniai yra pelnę miško sanitarų reputaciją, savo kietu snapu kaldami medieną jie suranda vikšrus ir apsaugo medžius nuo kenkėjų. Todėl Statybininkų g. 19 namo gyventojai labai nustebo, kai pagaliau suprato, kas baltomis granulėmis nusėjo jų automobilius ir prišiukšlino namo teritoriją. Akylesni žmonės nustatė kaltininką – margą paukštelį, kuris jau buvo spėjęs daugiabučio pastato sienoje iškalti daugybę landų. Praėjusią savaitę namo bendrijos atstovai iškvietė „bokštelį“, ir skylėta siena buvo užglaistyta, tačiau jiems rūpi, ar genys nesugrįš prie ankstesnio įpročio, ar yra būdų jį atbaidyti?

Nemuno kilpų regioninio parko ekologas **Žydrūnas Preikša**, išgirdęs pasakojimą apie neįprastą genio elgesį, nenustebo. Jo teigimu, žmonės, kirsdami medžius, urbanizuodami paukščių ir gyvūnų gyvenamąsias vietas, juos išvijo iš natūralios gamtos prieglobsčio. Šiuo atveju didysis margasis genys prisitaikė gyventi civilizuotai. Aplinkui nerasdamas senų medžių su uoksais, jis žiemojimui pasirinko renovuoto pastato sieną, juk jai įveikti nereikia didelių pastangų.

Anot ekologo, dėl to nereikia kaltinti genio. O kur jam dėtis? Brandūs medžiai iškirsti, parkai išvalyti, visur asfaltas, namai betoniniai, balkonai įstiklinti… Ž.Preikša apgailestauja, kad žmonės taip atitrūko nuo natūralios gamtos, kad ieško progų iškirsti brandžius medžius, taip kenkdami ir patys sau, juk želdiniai yra galingas žemės skydas prieš klimato kaitą.

Gal iš tiesų nereikėtų persistengti tvarkant žaliąsias erdves, ir, užuot vijus gyvąją gamtą iš miesto, ieškoti būdų, kaip taikiai sugyventi su ja?

Dalė Lazauskienė

ĮVAIRŪS

Holistinės sveikatos kabinetas. Parodomos tikslios vietos, kur yra užspausta kraujotaka, nervai, raumenų įtampos ir kt. Pašalinus priežastis, pats organizmas pašalina problemas. **Tel. 8 620 92 722.**

PERKA

Nekilnojamasis turtas

Brangiausiai Lietuvoje perkame miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas. Tel. 8 651 39 039.

PERKA MIŠKUS
BRANDŽIUS, JAUNUS, MALKINIUS, IŠKIRSTUS, ŽEMES, SODYBAS
VISOJE LIETUVOJE 8 676 41 155

PERKAME MIŠKĄ
ir apvaliąją medieną su žeme arba išsikirsti.
Atliekame sanitarinius kirtimus bei retinimus. Konsultuojame.
Tel. 8 680 81777

UAB „EIGILA“ brangiai perka mišką VISOJE Lietuvoje su žeme arba tik išsikirtimui. Tel. 8 687 37 524 arba www.eigila.lt

Nekilnojamasis turtas

Brangiai perku mišką, gali būti su bendrasavininkais, sutvarkau dokumentus. Tel. 8 644 55 355.

Brangiai PERKAME miškus visoje Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto. Tel. +370 699 29 992.

Perku sodybą su žeme ar mišku nuo 3 ha. Žinantys siūlykite, atsilyginsime. **Tel. 8 680 84 444.**

Perkame sodybą, žemės sklypą ar mišką prie ežero ar upės. Žinantieji siūlykite – atsilyginsime. **Tel. 8 611 01 110.**

Perku namą mieste arba sodybą vaizdingoje vietoje. Žinantys siūlykite, atsilyginsiu. **Tel. 8 684 44 444.**

Ieškau pirkti vieno arba dviejų kambarių butą Prienuose. **Tel. 8 684 73 181.**

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė **brangiai perka** galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. **Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.**

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvairius pienu girdomus buliukus ir telyčaites, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel. 8 612 34 503.

A. Bagdono Į **brangiai perka** veršelius ir telyčaites auginimui. Moka 6 - 21 proc. PVM. Sveria elektroninėmis svarstyklėmis. Pasiima patys. **Tel.: (8 319) 69 541, 8 699 93 682.**

Perka telyčią arba veršelį nuo 6 mėn. iki 3 metų tolimesniam auginimui ir pienines karves ar visą jų bandą. **Tel. 8 625 93 679**.

Įvairios prekės

Perka traktorių MTZ, T-40, traktorinę priekabą, grūdų sejamąją, mėšlo kratytuvą. **Tel. 8 630 93 471.**

Perku įvairių rūšių obuolius perdirbimui, padedu pasikrauti, aprūpinu maišais. **Tel. 8 640 62 224.**

Perkame žemės ūkio paskirties žemę. Telefonas +370 612 95 009.

BRANGIAI PERKA veršelius ir didelius mėsinius galvijus. Tel. (8 634) 23551.

SŪDUVOS GALVIJAI
brangiai perka karves, jaučius, telyčias. Moka 6 - 21 proc. Sveria, pasiima, atsiskaito iš karto.
Tele 2 8 613 79 515, Bitė 8 614 44 299, Telia 8 620 35 000.

BRANGIAI PERKAME ĮVAIRIUS ARKLIUS, JAUČIUS, TELYČIAS, KARVES.
Tel. 8 625 93 679

UM UTENOS MĖSA
BRANGIAI PERKA GALVIJUS
8 620 33544
Moka iš karto!

KREKENAVOS UAB „Krekenavos agrofirma“ PERKA GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: (8-614)93124

agaras PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS
Tel. 8 800 08 801
8 620 25 152
ATSISKAITOME IŠ KARTO!
Pagal skerdeną ir gyvą svorį. Brangiai mėsinius.

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda DURPIŲ BRIKETUS, malkas, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. **Tel. 8 672 51 171.**

Parduodame įvairias malkas. Skaldytos, kaladėlėmis, rąsteliais. Tel. 8 614 97 744.

Nekilnojamasis turtas

Parduodama: 0,15 ha žemės sklypas Lakštingalų g. 28, Prienai. 20,97 ha žemės ūkio paskirties sklypas Ringėnų k., Balbieriškio sen., Prienų r. Kaina – sutartinė. **Telefonas: 8 687 22 941.**

Parduoda kolektyvinį sodą Šilėnų k., Birštono sav. S/B „Nemunas“, 16 arų žemės, įrengtas namas, garažas, pavėsinė, geras privažiavimas, **arba keičia** į butą Prienuose. **Tel. 8 682 55 621.**

Parduodamas 6 a žemės sklypas, Šilėnų k., Birštono sav. Yra geodeziniai matavimai. Kaina sutartinė. **Tel. 8 608 31 383.**

Įvairios prekės

Parduodame kiaulės skerdieną puselėmis, lietuvišką, svilintą – 2,85 euro/kg, lenkišką – 2,60 euro/kg. Atvežame. **Tel. 8 607 12 690**.

Parduodame geros kokybės grindines, terasines lentas, vidaus ir lauko dailylentes. **Tel. 8 614 97 744.**

Parduoda pupas ir miežius. Jeigu reikia, atveža. **Tel. 8 678 04 167.**

Atvešime durpių briketus, akmens anglį, pjuvenų briketus, granules, – KOKYBĘ GARANTUOJAME. Tel. 8 683 13463.

VIŠTOS, VIŠTAITĖS!

SPALIO 26 d. (pirmadienį) prekiausime „Kaišiadorių“ paukštyno vakcinuotomis 3-4-5-8 mėn. rudomis, raibomis dėsliosiomis vištaitėmis bei kiaušinius pradėjusiomis dėti vištomis (kaina nuo 4,5 EUR). Turėsime gaidžiukų. Prekiausime kiaušiniais, 30 VNT. – 3,50 EUR. Spec. lesalai. Jei vėluosime, prašome palaukti. Tel. 8 608 69 189.

Išlaužas 14.35, Pakuonis 14.45, Prienai 15.00 (ūk.turgus), Jieznas 15.20, Vėžionys 15.30, Stakliškės 15.50, Klebiškis 16.15, Šilavotas 16.20, Leskava 16.25, Skriaudžiai 16.30, Veiveriai 16.35.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Montuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailylentes, dedame visų tipų grindis, klojame plyteles, atliekame santechnikos darbus, elektros instaliacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. **Tel. 8 600 96 399.**

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. **Tel. 8 645 87 304.**

Šlifuojame, dedame ir **lakuojame** parketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrijame, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvoras, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. **Tel. 8 620 85350.**

Dezinfekuojame, valome geriamojo vandens šulinius. **Tel. 8 612 60 250.**

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, katilinių įrengimo. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. **Tel. 8 640 39 204.**

Gaminame betoną, kalkinį skiedinį, šulinio žiedus (nuo 0,7 iki 3 m), įvairią gelžbetoninę produkciją. **Vežame** žvyrą, smėlį. **Atliekame** metalo tekinimo ir suvirinimo darbus. **Tel. 8 687 95 399.**

Vežame žvyrą, smėlį, skaldą, juodžemį ir kitus birius krovinius. Ekskavatoriaus paslaugos – 7 t. **Tel. 8 690 66 155.**

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 9 kub.m. **Tel. 8 645 64 788.**

DURYS – PER 3 DIENAS!
GAMINU DURIS – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. **Tel.: 8 653 93 193, 8 658 80 544.**

Šalčio meistras! Taiso šaldytuvus, šaldiklius. Atvyksta į namus, suteikia garantiją. **Tel. 8 622 02 208.**

Gaminame duris namams ir ūkiniams pastatams, laiptų pakopas. 28 metų gamybos patirtis. **Tel. 8 686 71 689.**

Pjauname medieną mobiliu juostiniu gateriu. Atvykstame į vietą. Garantuojame kokybę. **Tel.: 8 616 41 752, 8 656 93 971.**

Pėsčiomis Lietuvą apkeliavę Antanas ir Einira Aleknos: „Labiausiai įsiminė kontrastas tarp miesto ir kaimo“

Kultūros kryžkelė

Projektą remia SPAUDOS, RADIJO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

(Atkelta iš 2 p.)

Einira: Dar laukė visas žygis, o kuprinės jau beveik neturėjome... Ir kas svarbiausia, išmesti taip pat nebuvo ką, nes buvome susikrovę tik palapinę, miegmaišius, turistinius kilimėlius ir po vieną porą atsarginių drabužių. Manau, mažiau jau nėra ką įsidėti. Tačiau, kaip sakoma, nėra padėties be išeities, tad surišome mazgus ir meldėmės, kad tik nenutrūktų. Visgi net ir tai nenumušė ūpo.

Įdomus nuotykis nutiko Panevėžiuko miestelyje, kur susidūrėme su skeptiškai nusiteikusiu vyriškiu, išvadinusiu mus valkatomis ir grasinusiu užpjudyti šunimis... Tiesa, kelionės metu pastebėjome, jog kai kuriose parduotuvėlėse į mus pardavėjos žiūrėdavo atsargiai, tikrai ne visur mus pasitikdavo maloniai... Visgi kai eini keliu, kuris vadinasi piligriminis, tikiesi bent jau kultūringo bendravimo, o kai kur jo tikrai pasigedome. Tas mus išties nustebino, nes tikėjomės, jog į šį kelią įtrauktos vietos turėtų būti pripratusios prie piligrimų. Žinoma, į tokias situacijas patekdavome tikrai ne visur, sutikome ir daug malonių žmonių.

Be abejonės, nuovargis taip pat darė savo, tad į dienos pabaigą kartais atrodydavo, jog kojos nebeklauso. Užplūsdavo toks jausmas, kad viena koja nori eiti į kairę, kita į dešinę. Ir jei kelionės pradžioje priverstinai stojome pailsėti, kad neperdegtume iš entuziazmo, pabaigoje kūnas pats reikalavo dažnesnio poilsio.

– Kaip atrodė jūsų penkiolikos dienų rutina: kada kėlėtės, kur valgėte, miegojote?

Antanas: Galiu pasakyti, ką piligrimai valgo – tai dešrelės su raugintais agurkais (juokias, – **aut.** p.). Na, o pagrindinė rutina tikriausiai buvo rytais paruošti kojas žygiui: apsižiūrėti nutrintas vietas, užklijuoti pleistrus, pasitepti įvairiomis priemonėmis. Man pasisekė labiau – visą kelią įveikiau be pūslių, Einira turėjo daugiau „darbo“...

Einira: Kadangi žygio metu turėjome ir rėmėjų, rytą pradėdavome gerdami vieno iš jų ekologiškai sveiką ir energijos suteikiantį gėrimą „Green Mix“, o 7–8 valandą ryto mes jau būdavome kelyje.

Viena iš įdomesnių kelionės rutinų buvo tai, jog, pradėjus naujos dienos atkarpą, socialiniuose tinkluose sveikindavomės su savo sekėjais, kuriems trumpai papasakodavome, kaip mes jaučiamės, kokie šios dienos planai ir kaip mums sekėsi vakar. Pasibaigus kelionei, šio „Labas rytas, bičiuliai“ labiausia pasigedo mūsų artimieji ir sekėjai, nes tai jau buvo tapę jų kasdieniu įpročiu, tad gaudavome daug žinučių su klausimu: „Tai jau nebebus „Labas rytas, bičiuliai“? Tai mums buvo išties malonu (šypsosi Einira, – **aut.** p).

Nuotraukos iš asmeninio Aleknų archyvo

Įveikę per 480 kilometrų, piligriminę kelionę Aleknos baigė Lazdijuose.

– Kiek kilometrų įveikėte per tas penkiolika dienų?

Antanas: Nupėdinome apie 480 kilometrų. Tiesa, liko neįveiktas etapas Lenkijoje, dėl tuo metu galiojusios saviizoliacijos nusprendėme neiti šio etapo.

– Sakoma, jog gyvenimo partnerį geriausiai pažinsi kelionėje: ar nesusipykote?

Einira: Kai pliaupė lietūs, prisigalvodavome įvairiausių dalykų, kad tik nebūtų liūdna: ir dainuodavome, ir prisiminimais dalijomės, vėliau sugalvojome fotografuoti neįprastas pašto dėžutes, kas žygio pabaigoje pavirto į visai nemažą pašto dėžučių nuotraukų kolekciją.

Prieš išeinant į žygį mano vyras sakė, jog, jeigu susipyksim, užsidės ausines ir klausysis muzikos, kad negirdėtų mano „burbėjimų“ ir tik paskutinę dieną, važiuojant namo, autobuse pastebėjau Antaną su ausinėmis, tada supratau, kad viskas yra gerai, apėmė euforija. (šypsosi Einira, – **aut.** p.). Kai grįžome namo, vaikai sakė, kad mes tikrai vienas kitam skirti. Pasitvirtino tai, ką ir taip žinojau – su niekuo kitu į tokią kelionę nesileisčiau...

Antanas: Kaip bebūtų keista, net nebuvo tokio momento, kad vienas kitą pradėtumėm erzinti, tai pats nesuprantu: ar mes čia taip gerai sutariam, ar čia tas kelias buvo toks lengvas?...

– Neseniai teko perskaityti mintį, jog visos kelionės turi slaptų vietų, apie kurias keliautojai nenutuokia: kokią pačią įdomiausią vietą aplankėte Camino Lituano kelyje?

Antanas: Turbūt labiausiai mus sužavėjo Metelių regioninis parkas: Dusios ežero pakrantė, to krašto miškai, Metelių apžvalgos bokštas. Metelių regioninio parko lankytojų centre mus pasitiko išties puikus muziejininkas, kuris ne tik mus priėmė, nors ir buvo darbo pabaiga, bet ir papasakojo daug įdomybių... Priešingai, nei Burbiškio dvare, kur, kaip sakoma, nustebo, ką mes čia apskritai veikiame, todėl Dzūkijos kraštas buvo gražus ne tik įspūdingomis vietovėmis, bet ir žmonėmis.

Maloniai nustebino ir Rozalimo miestelis, kur didelę atkarpą keliavome pažintiniu taku. Pats miestelis, nors ir nedidelis, labai tvarkingas. Nakvynės vietos šeimininkė buvo miestelio aktyvistė, tad iš jos lūpų išgirdome istorijų apie miesto parką, bažnyčią bei vietinius žmones.

Einira: Metelių regioninis parkas išties paliko didelį įspūdį. Labai graži atkarpa vedė ir pro Prienus. Beje, šią atkarpą (Prienai–Punia) esame įveikę du kartus.

Kas dar įstrigo atmintin? Beinoraičių klėtelė. Vieną dieną einam einam ir matom užrašą „Piligrimai stop“. O aplinkui nieko nėra... Su Antanu susižvalgėme ir galvojame: „Čia dabar kas“? Pasirodo, tai XIX amžiaus autentiška klėtis, kurioje žmonės įrengę piligrimų stotelę. Čia galima apsipraustі lauko dušinėje, pailsėti, pernakvoti. Klėtelės šeimininkė – 86-erių metų senolė, 17 metų praleidusi Sibire, vėliau dirbusi ligoninėje, bet tokios išminties ir guvumo šiai moteriai gali pavydėti kiekvienas. Vėliau paaiškėjo, jog vienas jos sūnus piligriminį kelią Ispanijoje yra įveikęs keturis kartus, o kitas gyvena kartu su ja. Taigi jie puikiai žino, kas yra piligrimystė. Tiesa, iš pradžių neplanavome čia likti, nes buvome nuėję mažiau nei įprastai. Kadangi lauke lijo, o mes nežinojome, kas mūsų laukia toliau, pasilikome ir tikrai nesigailėjome. Miegojome 60-ies metų senumo lovoje, o ryte buvome pavaišinti sočiais pusryčiais, tad čia tikrai pasijautėme prisilietę prie autentiškos piligrimystės kultūros. Beinoraičių klėtelė buvo to kelio prieskonis, kurio labai norėjome dar prieš pradedant kelionę.

Bene didžiausią įspūdį Einirai ir Antanui padarė Metelių regioninis parkas.

– JAV rašytojas Henris Mileris yra pasakęs: „Keliautojo tikslas niekada nesti vieta, bet dalykų matymas kitomis akimis“: kokią Lietuvą pamatėte, apkeliavę ją pėsčiomis?

Antanas: Apkeliavus visą Lietuvą nuo Žagarės iki Lazdijų, man labiausiai įsiminė kontrastas tarp miesto, kuriame plačiausi keliai, šaligatviai, ir kaimo, kur net nėra autobuso stotelės keliolikos ar net keliasdešimties kilometrų atstumu, jau nekalbu apie šaligatvius ar šiukšliadėžes.

Didžiausiame Camino Lituano kelio mieste, Kaune, kad ir koks gražus jis bebūtų, deja, piligrimiškos dvasios nepajautėme. Norėjosi kuo greičiau praeiti šią atkarpą. Nors negalime nepaminėti, kad Kauno maršrutas išties puikus, bet mums jis gerai pažįstamas. Galbūt todėl ne toks įsimintnas.

Be to, labai pasigedome bažnyčių ir jos atstovų integracijos į visą šią veiklą. Camino, pirmiausia, asocijuojasi su piligrimyste, o ji neatsiejama nuo bažnyčių, tačiau per visą kelią radome vos vieną atrakintą bažnyčią, kuri iš tiesų buvo atvira piligrimams – tai buvo Pakuonio bažnyčia.

Einira: Dažnai bandydavome užsukti į bažnyčią, kai lydavo – jos visos buvo užrakintos. Į dvi klebonijas netgi skambinome – neįleido. Tas požiūris išties nustebino, nes bažnyčia – arčiausiai piligrimystės.

Kalbant apie pačią Lietuvą, pamatėme daug skurdo, daug nykstančių kaimų ir miestelių, pamatėme ir gražių gyvenviečių, jų kasdienybės, kaip čia tvarkosi žmonės. Sutikome daugybę pasikalbėti ar tiesiog pasisveikinti norinčių žmonių. Bendrauti ypač norėjo traktorininkai, kurie mums ir mojuodavo, ir signalizuodavo. Antanas juos vadino mano „draugeliais“ (juokiasi Einira, – **aut.** p.). Kadangi esame apkeliavę nemažai Lietuvos miestų ir miestelių, šios kelionės metu tik dar kartą įsitikinome, kokia įstabi ir turtinga mūsų Lietuva: aplankėme daug objektų, piliakalnių, apžvalgos bokštų, vėjo malūnų.

Žmonės dažnai mūsų klausia: „Tai koks gi yra tas piligriminis kelias“? Mes ir atsakome: „Kaip ir gyvenimas – visoks: lygus, kalnuotas, duobėtas, vėjuotas, saulėtas ir lietingas...

– Minėjote, jog mėgstate keliauti, tikriausiai ir jums ne kartą tekę girdėti nuomonių, jog Lietuvoje keliauti – brangu: ar tokia kelionė yra brangus malonumas? Kam daugiausia reikia lėšų?

Einira: pagrindinės mūsų išlaidos buvo skirtos nakvynėms, kurių kainos svyruoja nuo 5 iki 15 eurų vienam žmogui.

Antanas: Jeigu tu eini su palapine, tuomet ta suma būna tikrai nedidelė, bet dėl oro sąlygų mes šios minties atsisakėme, o maistui išleidome tikrai nedaug, nes valgyt paprasčiausiai nelabai ir norėjosi. Manau, kad finansine prasme tokią kelionę tikrai galėtų leisti sau kone kiekvienas.

– Ką jums davė ši kelionė?

Antanas: Jokių nušvitimų ar atsivertimų, kaip kiti tikisi, tikrai neįvyko.

Einira: Mes išlikome tokie, kokie esame – pozityvūs. Tačiau pastebime, jog vaikai pradėjo dar labiau mumis didžiuotis, nors iš pradžių kiek keistai ir skeptiškai žiūrėjo į šį sumanymą (netgi buvo garsiai išsakę mintį, kad pasiruošę mus pasimti iš bet kurio Lietuvos kampelio). Žinoma, kaip sakoma, paaugome, daug pamatėme ir supratome, jog galim daug daugiau, nei patys manome.

– Galbūt ateityje planuojate žygiuoti ir Camino de Santiago keliu?

Einira: Dar ir Lietuvoje yra Camino Lituano kelių, tik jie nėra taip nuosekliai sužymėti, kaip šis. Be to, ateinančiais metais planuojame pakartoti šį kelią (tik etapais), nes norime įtraukti ir dukrą, kuriai bus 13 metų.

Antanas: Camino de Santiago, žinoma, yra planuose, tačiau tam taip pat reikia laiko.

– Koks būtų jūsų patarimas žmonėms, planuojantiems keliauti Camino Lituano keliu?

Antanas: Patarčiau eiti ir nelaukti tinkamo laiko, nes tokio tiesiog nėra... Atrodo, kad tokio netinkamo meto, koks buvo mums (pandemija, prastas oras, įvykiai su Baltarusija, mūsų vaikams prasidėjo mokslo metai) daugiau ir negali būti, bet mes tiesiog nusprendėme ir leidomės į kelionę.

Einira: Nebūtina eiti visą kelią iš karto, juk galima keliauti etapais, bet tikrai patarčiau eiti. Žinoma, prieš imantis šio iššūkio, reikia truputį pasivaikščioti, paruošti tam kojas ir avalynę, nes tik nusipirkus batus ir jų neišbandžius – vargu, ar pasiseks. Taip pat patarčiau neprisikrauti per daug daiktų.

– Ačiū už pokalbį.

Kalbėjosi Rimantė Jančauskaitė

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastisGyvenimas

Redakcija: **Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė** - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: **Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja** (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: **Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė** (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: **Ona Ališauskienė** (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: **Ona Lodienė, Zina Lankevičienė** (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuteriininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis - 3 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (8 ~ 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ